

**MATKUSTAN YMPÄRI MAAILMAA,
LAUKUSSA LEIPÄÄ JA PIIMÄÄ VAAN**

Etnomusikologinen tutkimus lasten kyvyistä
toteuttaa musiikkia laulaen

Tampereen yliopisto
Musiikintutkimuksen laitos
Etnomusikologian pro gradu
Maija Viinanen

Tiivistelmä

Pro gradu- tutkielmassani käsittelen lasten laulamista, sitä millaisia laulut ovat ja miten niitä esitetään. Lähtökohtana on havainto suomalaisen musiikin varhaiskasvatuksen rajoittuneisuudesta ja kapea-alaisuudesta. Oleellista tässä tutkimuksessa on ero oppimiskäsityksissä: meillä Suomessa on lähtökohtana viime aikoina ollut se evolutionistinen käsitys, että lapsi on musiikillinen tyhjiö, jota aletaan vähin erin täyttää. Muualla – ja aiemmin myös meillä – luotetaan ja luotettiin siihen, että lapsi oppii ympäröivän musiikin tottumalla ja olemalla läsnä. Musiikin omaksuminen on näin ollen verrattavissa kielen oppimiseen. Onko Suomessa unohdettu, että lapset hankkivat musiikintekemisen tiedon havainnoimalla ja muistamalla musiikkia pieninä palasina ja yhdistämällä sen myöhemmin prosessinomaisesti suuremmiksi kokonaisuuksiksi?

Tämän tutkimuksen perusta on etnomusikologinen. Brittiläisen sosiaali antropologi ja etnomusikologi John Blackingin mukaan etnomusikologia kyseenalaistaa monia länsimaissa vallitsevia lasten musiikkipsykologian ja musiikillisen kehityksen tutkimusparadigmoja.

Aineistoksi keräsin 37 lasten esittämää laulua mahdollisimman laajalti eri puolilta maailmaa. Näiden esitysten pohjalta olen tarkastellut sitä, millaisiin esityksiin lapset fysiologisesti kykenevät. Aineiston analyysissä hyödynnän pääosin Alan Lomaxin 1968 kehittämää analyysitapaa, kantometriikkaa. Kantometriikka on kuvaustekniikka vokaalimusikaaliselle käyttäytymiselle eli se on analyysisysteemi, jolla voi tutkia lauluesityksen piirteitä. Tällaisessa analyysissä myös ei-nuotinnettavissa olevat piirteet, kuten äänen laatu ja ornamentaatio, ovat tärkeitä. Lomaxilla oli 37 tunnusmerkkiä tai arvosteluperiaatetta, mutta itse hyödynnän niistä muunnellen 19 erilaista parametriä.

Analyysin tuloksena havaitsin, että toisin kuin Suomessa opetetaan, lapset kykenevät hyvinkin laajoihin äänialoihin, tosin myös yhden sävelen laulut pysyvät hallinnassa. Myös monimutkaiset muotorakenteet, melodian muuntelu, korusävelien ja mikrintervallien käyttö onnistuvat monissa kulttuureissa lapsilta hienosti. Jopa äänen liukumiin, vibraaton ja kurkkuefektien käyttöön on lapsilla hyvät edellytykset. Laulujen sanojen aihepiiri voi käsittää mitä tahansa. Lapsi voi omaksua musiikkihavaintojensa pohjaksi minkä säveljärjestelmän hyvänsä, mutta tämä riippuu pitkälti hänen kasvu ympäristöstään. Tämän työn perusteella havaitsin, että lapsen musiikillinen ilmaisukyky on yllättävän laaja. Musiikilla on voimakas merkitys tunteiden ilmaisussa ja sitä ei nykylasten elämässä sovi väheksyä., joten teennäisistä tekniikkaharjoituslauluista olisi Suomessa minusta syytä luopua.

Asiasanat: etnomusikologinen musiikintutkimus, lasten etnomusikologia, musiikin varhaiskasvatus

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto.....	3
2	Tausta.....	4
2.1	Musikaalisuus ja laulaminen	4
2.2	Musiikin varhaiskasvatuksen lähtökohdat Suomessa.....	5
2.3	Musiikillinen enkulturaatio maailmalla.....	6
2.4	Oppimiskäsitys	8
3	Aineisto ja tutkimusongelma	8
3.1	Transkriptiot	15
3.2	Analyysi.....	15
4	Tulokset.....	17
4.1	Tulosten yhteenveto.....	35
5	Tulosten tarkastelu	36
6	Viitteet.....	40
7	Lähteet.....	40
8	Liitteet	42

1 Johdanto

Takavuosina minulle tarjoutui tilaisuus pitää kotikunnassani musiikkileikkikoulua. Musiikin perusteet hallitsin hyvin, soittotaitoakin oli ja laulamaan kykenin suoraan nuoteista. Aiempi kokemukseni lasten parissa toimimisesta oli melko vähäistä, mutta herkkänä ihmisenä uskoin selviytyväni tilanteista nuoruuden joustavuudella ja terävällä havainnointikyvyllä. Näin tapahtuikin. Toki vaikeita hetkiäkin oli, mutta vastaavasti myös vilpittömän hauskaa sekä lapsilla että minulla. Tutuksi tuli ainainen rajanveto tilanteen hallinnassa pysymisen ja luovan innostuksen sallivuuden välillä.

Musiikkileikkikoulun pitää olla leikinomaista ja hauskaa, mutta ehdottomasti ammattitaitoisissa käsissä (1). Tätä painotetaan musiikkileikkikoulunopettajien koulutuksessa vahvasti. Jos ei lasten vanhempia, niin itseäni häiritsi se, etten ollut muodollisesti pätevä eli tietyt standardit täyttävä ammattilainen. Siksi musiikkikasvatusta käsittelevä kirjallisuus kiinnosti minua kovin, mutta mitä enemmän luin, sitä hämmentyneemmältä oloni tuntui.

Musiikkileikkikoulukirjoissa painotetaan runsaasti lasten kehityspsykologisia edellytyksiä ja heidät jaetaan iän tai musiikkitaidollisten tasojen ja valmiuksien perusteella eri ryhmiin. Ikään kuin pelättäisiin sitä, ettei lapsi selviä äänien ja rytmien runsaudesta tai että lapsi menisi vääränlaisista äänistä rikki. Musiikkileikkikoulussa laulujen opettelu tapahtuu useimmiten siirtymällä helpommasta vaikeampaan. Oudoksuin sävelmateriaalin niukkuutta, sillä lapsia ei opeteta lukemaankaan siten, että lauseissa käytettäisiin vain esim. a-, e-, ja i-kirjaimia. Metreissä puolinuotit, neljäsosat ja kahdeksasosat olivat suosittuja.

Innostavien tekotarpeiden löytäminen tunneille tuntui toisinaan vaikealta. Laulukirjoja on toki runsaasti, musiikkileikkikoulukirjoja ja niiden työkirjoja jo parilta vuosikymmeneltä, mutta se ei ollut tae musiikillisesti kiinnostavan materiaalin löytämiseksi. Tarjolla oli usein suppeaa sävelmistöä, puuduttavaa rytmiiikkaa ja teennäistä tekstimaailmaa. Spontaaniuteen tai äänileikkeihin ei erityisesti kannustettu vaan korostettiin sitä, että lauletaan oikein ja reippaasti. Musiikkikasitys vaikutti siten kapealta.

Kun katsoo päiväkotilasten musiikkiesityksiä vaikka televisiosta, ei innostuksen hehku juuri hohda lasten kasvoilta. Missä lymyää musisoinnin ilo kun muskarilapset konservatorion kevätkonsertissa soittavat huulet mutrussa C-duuriasteikkoa kellopeleillä? Väitänkin, että musiikin varhaiskasvatuksessa käytetään ravihevosen silmälappuja: vallitsevan opetuskäytännön mukaisesti annetaan lupa käyttää vain tiettyjä sävelmiä ja tiettyä rytmiiikkaa. Tosin muskarilaulujen vauhti ei kirvoita aina edes harjaksia hulmuamaan.

Suomessa lasten kanssa esitettävästä musiikista on tullut alisteista ikä- ja kehityskausille ja ennalta määritetyille osaamistasoille ja tässä yhteydessä musiikki on kuollut. Musiikki on evoluutiopsykologian ja normaalia kehitystä koskevien kaavojen kahleissa ja siksi siitä on tullut elotonta. Pelkät tekniikkaharjoituslaulut eivät kosketa tunteita.

Mitä on aidan tuolla puolen? Miten lapset maailmalla laulavat? Tämä on tutkimus lasten kyvyistä toteuttaa musiikkia laulaen.

2 Tausta

Tällä tutkimuksella risteytän länsimaisen, erityisesti suomalaisen musiikin varhaiskasvatuksen luonnolliseen, kielen oppimisen kaltaiseen musiikin omaksumiseen. Tällä tavoin kyseenalaistan musiikin opettamisen kehitysopillista edistyksestä. Korostan samalla musiikin mielesterveydellistä ulottuvuutta.

2.1 Musikaalisuus ja laulaminen

Musikaalista kykyä pidetään omana taitolajinaan eikä se ole yhteydessä älykkyysosamäärään tai kieleen, matematiikkaan, motorisiin tai visuaalisiin taitoihin. Eri älykkyudet kehittyvät lapsessa rinnakkain itsenäisinä alueinaan ja musikaaliset taipumukset tulevat Howard Gardnerin mukaan esiin ensimmäisenä. (2) Syytä tähän voi vain arvella. Onko kyse kenties biologisperusteisesta jäänteestä, eläinmaailman eloonjäämiskamppailusta, jossa vaikka lunnipoikasen täytyy tunnistaa emonsa ääni tuhansien äänien joukosta.

Musiikin havaitsemista ja esittämistä pidetään oikean aivopuoliskon toimintana, joskin musiikin tietyt kielelliset puolet (ts. laulujen sanat) vaativat vasemman aivopuoliskon aktivoitumista. Musiikillinen taito voi olla vammaisella henkilöllä tai esim. afaatikolla täysin vahingoittumaton, jos kohta täysin terveellä yksilöllä se voi olla tyystin harjaantumaton (3). Musiikillinen tietoisuus alkaa kehittyä varhain, jo kohdussa. Sikiö vastaanottaa ääniärsyksiä vesivälitteisesti tunto- ja kuuloaistinsa avulla. Vastasyntynyt harjoittelee ääni- ja hengityselimistönsä käyttöä synnynäisten refleksiensä pohjalta, itkemällä.

Jokeltelua voidaan pitää musisoinnin esiasteena. Kahdesta kolmeen kuukauden iässä vauva alkaa leikkiä säveltasovaihteluilla ja tuottaa aaltoilevia ääniä summittaisella tarkkuudella. Jokeltelulaulut ilmaisevat yleensä hyvänolontunnetta ja nämä äänenkäytön kokeilut ovat hyvin yleisiä noin vuoden ikäisenä.

Lopetettuaan jokeltelun lapsi alkaa laulaa spontaanisti noin puolentoista vuoden iässä. Sen ilmaantuminen on analogista puhumaan oppimiselle. Spontaanista laulamisesta on kyse kun lapsi laulaa omin päin ilman aikuisen aloitetta omasta halustaan ja omassa tahdissaan. Spontaanin laulu saattaa sisältää pieniä paloja jo tutuista lauluista ja se edellyttääkin jo tietoa melodisista malleista. Spontaanin laulu myötäilee säestyksenomaisesti lapsen puuhia ja se liittyy usein leikki-ilanteisiin.

Noin kahden vuoden iässä lapsi alkaa lähestyä spontaaneissa lauluissaan kulttuurisidonnaisia laulumalleja tai nk. standardilauluja. Spontaanit laulut käyvät entistä pidemmiksi ja niissä käytetään kertausta. Laulut saattavat muodostua lyhyistä säkeistä, joita toistetaan lukuisia kertoja. 2.5-3 vuoden iässä lapsi alkaa jäljitellä kuulemiaan lauluja. Aluksi lapsen kuulemat laulut, standardilaulut sekoittuvat spontaaneihin tuotoksiin, mutta vähitellen kuulluista ja opituista lauluista lainataan pitempiä katkelmia. Spontaanit tuotokset ja opitut laulut elävät rinnakkain kunnes ennen pitkää kulttuuriin kuuluvat laulut syrjäyttävät omat luonnostelmat (4).

Tulee muistaa, että lasten musiikillista kehitystä kuvaavat teoriat nojautuvat länsimaiseen kulttuuriin, vaikka niitä pidetään globaaleina tai biologisperusteisina teorioina. Vastasyntyneellä vauvalla on potentiaalinen mahdollisuus omaksua musiikkihavaintojensa pohjaksi mikä säveljärjestelmä tahansa. Länsimaissa lapsi oppii melodiseksi kehikokseen

duuri-molli tonaliteetin, vastaavasti arabimaissa lapsi tutustuu todennäköisimmin maqamien maailmaan.

2.2 Musiikin varhaiskasvatuksen lähtökohdat Suomessa

Varhaiskasvatuksessa käytettävä laulusto on vuosien saatossa muuttunut melkoisesti. Musiikin varhaiskasvatuksesta ei toki ennen puhuttukaan vaan lapset oppivat leikki-, paimen- ja työlaulut vaivihkaa muita kuuntelemalla ja jäljittelemällä. Perinne – muuntuva ja uutta luova siirtyi korvakuulolta seuraavalle sukupolvelle. Kantelettaressa tai Runosävelmien julkaisuissa on omaksi pääryhmäkseen eroteltuja lastensävelmiä niukasti. Tämä ei Armas Launiksen mukaan tarkoita sitä, etteikö lastensävelmiä olisi ollut vaan lastensävelet on erotettu varsinaisista runosävelmistä sillä perusteella, ettei niissä ole esilaulun ja kuoron vuorottelua. Muinaisrunojen sisältö tai niiden esitystilaisuudet ovat verraten harvoissa tapauksissa määränneet sävelmäin erikoistyyppit, selittää A.O.Väisänen (5).

Kansakoululaitos muutti laulurepertuaaria merkittävästi. Vaikka virsikirja pysyi kansakouluissa keskeisenä oppikirjana pitkään, toivat uudet suomenkieliset koululaulut tuoreita tuulia lasten laulustoon. Ensimmäisiä suomenkielisiä koululaulukirjoja toimittivat Heinrich Wächter, E.A. Hagfors ja P.J. Hannikainen. Wächterin 50 Koulu-Laulua sisälsi isänmaallisten ja kansanlaulujen lisäksi runsaasti lastenlauluja, leikki- ja liikuntalauluja. E.A. Hagforsin Lastentarhan lauluja -kokoelmassa (v. 1871) heijastui Saksan kouluissa käytetty opetustapa, jossa laulu ja liikunta yhdistettiin toisiinsa. P.J. Hannikainen lähti laulukirjojen suunnittelussa liikkeelle lapsen omasta ajatus- ja elämysmaailmasta. Laulujen aiheiden, sanojen ja sävelmien tuli olla sellaisia, että lapsi tajusi ne ja sai niistä tunnekokemuksia.

Vilho Siukosen vuonna 1929 toimittama laulukirja oli käytetyin koululaulukirja ennen peruskoulun tuloa. Sinänsä mielenkiintoinen on Siukosen väitöskirja vuodelta 1935. Siinä hän tarkasteli lasten musiikillisten kykyjen kehittymistä kasvuiässä sekä koululaisten käytännöllistä laulutaitoa. Tutkimustensa tuloksia Siukonen piti masentavina, sillä suomalaislasten laulukyky oli suuressa määrin heikompi kuin lasten vastaava kyky esim. Virossa ja Ruotsissa. Esimerkiksi äänialan laajuus oli suomalaislapsilla kapeampi kuin naapurimaissa. Suomalaislasten heikon laulukyvyn Siukonen arveli johtuvan opettajien epämusikaalisuudesta, opetusmenetelmien teoreettisuudesta, koululaulujen usein liian korkeasta äänialasta ja lastenlaulutradition puuttumisesta kodeissa (6).

Sirkka Valkola-Laine perusti ensimmäisen vakituisesti toimivan musiikkileikkikoulun Helsinkiin vuonna 1958. Malleja toiminnalleen hän haki Ruotsista ja Sveitsistä. Valkola-Laine kävi tutustumassa tukholmalaiseen Gunhild Frendeliuksen musiikkileikkikouluun sekä sveitsiläisiin lastentarhoihin, joissa musiikinopetusta oli pidetty keskeisenä. Musiikkileikkikoulun perustarkoituksena ja lähimpänä päämääränä oli nuottien luvun, rytmin ja melodian tajuamisen oppiminen. Metodit jo alusta alkaen olivat monipuoliset ja leikkisät (7).

Kodaly-metodin ja unkarilaisen musiikkikasvatuskulttuurin toi Suomessa tunnetuksi Itä-Helsingin musiikkiopistoon viulunsoitonopettajaksi tullut Geza Szilvay (8). Tämän myötä lastenlauluissakin tapahtui käännteentekevä muutos. Kodaly-menetelmäksi alettiin kutsua systemaattista järjestelmää opettaa lapsille musiikin käsitteitä ja taitoja edeten tutusta tuntemattomaan. Kodalyn mielestä lasten kanssa oli hyvä käyttää autenttista kansanmusiikkia, sillä se edustaa olemassa olevaa taidetta, jota ei oltu keksitty vain pedagogisiin tarkoituksiin.

Kodaly kelpuutti käyttämään myös tunnustettujen säveltäjien luomaa hyvää musiikkia. Lasten kanssa lauletaessa ambituksen on hyvä olla 5-6. Kokosävelaskelet tai sitä suuremmat intervallit ovat lapsille puolisävelaskelien helpompia laulaa. Kodaly-menetelmässä laulut opitaan ensin kuulonvaraisesti, myöhemmin otetaan käyttöön solmisointi –relatiiviset sävelnimet. Rytmien ilmaisemiseksi otettiin käyttöön taa- ja titi- tavut. Kodaly-menetelmässä korostetaan yksinkertaisten, lyhyiden muotojen suosimista ja yksinkertaista kieltä (9).

Tätä menetelmää suomalaiset musiikkipedagogit ryhtyivät kehittämään kotimaan tarpeisiin 1970-1980-luvuilla. Maisa Krokfors suosi sitä, että pienten lasten kanssa lauletaan ensin kahden sävelen todella lyhyitä lauluja. Näissäkin on kuitenkin tärkeää melodian luontevuus ja että laulun sanojen rytmi ja musiikin rytmi vastaavat toisiaan. Tämä oli toisin kuin Unkarissa, jossa käytettiin vain tasarytmiikkaa. Laulujen tulisi Krokforsin mielestä liikkua niin suppealla alueella, että lapset kykenevät niitä vaivattomasti laulamaan. Alle kouluikäisten kanssa ei kannata opetella laulua, jonka pituus ylittää neljä viivastoa. Sanojen aihepiirin tulisi olla lapsille tuttu ja mitä pienempi lapsi, sitä lähempää tulisi aiheen löytyä. Krokfors kehottaa välttämään liian vaikeita lauluja esim. Hämähäkkilaulua, koska ”laulu on liian pitkä, lapsi ei ymmärrä sanomaansa, sanat ovat liian monimutkaisia, laulu liikkuu aivan liian laajalla alueella ja Hämähäkki-laulun sormileikki edellyttää varsin kehittyneitä hienomotoriikkaa” (10). Mottona Krokforsilla on, että mitä pienempi lapsi, sitä helpompia lauluja hänen tulee saada laulaa ja sitä paremmat edellytykset hänellä on oppia laulamaan oikein jo ennen kouluikää.(11).

Ritva Ollaranta jatkaa Kodaly-perinteitä muistuttaen että lasten kanssa lauletaan ja kuunnellaan hyvää musiikkia. Ollarannan mielestä on tärkeää valita lapsille opettavat laulut huolellisesti. Lapselle opettavan laulun tulee mahtua viisikielisen kanteleen säveliin, olkoon se viritettynä duuriin tai molliin. Ollaranta tähdentää, että musiikkikasvatuksessa lähdetään liikkeelle lapsen edellytyksistä: sanojen on sovittava lapsen kehitysvaiheeseen ja rytmin oltava selkeä. Niin ikään Ollaranta muistuttaa, että alle kouluikäisen lapsen vaivatta hallitsema sävelala on suppea, mutta sitä voidaan hiljalleen laajentaa laulamalla pieniä, helppoja, tutuksi tulleita lauluja eri korkeuksilta. Uusi laulu opitaan aina korvakuulolta ja hyvä musiikkikasvatus etenee järjestelmällisesti. Ollaranta suosii suomalaista omaa kansanperinnettä. Hän korostaa myös opettajien pätevyyden merkitystä, sillä valittavan monet epäpätevät opettajat aiheuttavat suurta vahinkoa koko musiikkikasvatukselle (12).

Vallitsevan opetuskäytännön mukaisesti laulut siis valitaan tarkoin lapsiryhmän valmiustason perusteella siten, että otetaan huomioon laulun muoto, rytmi, sävelala, sanoituksen yksinkertaisuus/monimutkaisuus ja laulun aihepiiri (13).

2.3 Musiikillinen enkulturaatio maailmalla

Edesmennyt brittiläinen sosiaaliantropologi ja etnomusikologi John Blacking on todennut, että etnomusikologinen tutkimus kyseenalaistaa monia musiikkipsykologian ja lasten musiikillisen kehityksen tutkimusparadigmoja. Etnomusikologinen materiaali voi auttaa ja laajentaa käsityksiä, joihin on päädytty musiikkipsykologiassa ja lasten kehitystutkimuksessa ja se voi nostaa esiin kriittisiä kysymyksiä. (14)

Harmi vain, että lasten etnomusikologiaa käsittelevää kirjallisuutta on vähän. Perusteokseksi voi mainita John Blackingin eteläafrikkalaista Pohjois-Transvaalin vendakulttuuria käsittelevän

Venda Children`s songs (1967). Vaikka monissa julkaisuissa väitetään käsiteltävän koko musiikkikulttuuria, ei lasten musiikista ole juuri mainintaa. Satunnaiset kirjalliset lapsiin liittyvät etnomusikologiset maininnat liittyvät lähinnä oppimistapaan. Niissä kuvataan sitä, miten lapsi oppii musiikkia imitoimalla ikätovereita tai vanhempia henkilöitä ilman muodollista musiikkikasvatusta.

John Baily ja Veronica Doubleday kuvaavat afganistanilaislasten enkulturoitumista sikäläiseen musiikkikulttuuriin. Musiikkikasvatus ei kuulu perinteisen moskeijakoulun tai maallisen koulun opetusohjelmaan. Ainoastaan muusikkosuvun pojille selvitetään muodollisen musiikkitieteen saloja. Afganistanin Heratissa lapsilla oli omaa musiikkirepertuaaria vähän. Kehtolauluja lukuun ottamatta ei liioin aikuisilla ollut paljon lauluja, joita olisivat esittäneet erityisesti lapsille. Tytöt oppivat dairehilla säestetyt kotilaulut (domestic songs) katselemalla ja kuuntelemalla naispuolisten lähisukulaistensa musisointia. Tytöt myös hyräilivät perässä kertosakeitä kuulemistaan suosikkisävelmistä Radio Afganistanista tai Iranin Radiosta. Varhainen äänille altistuminen on myös poikien musiikkimailmaan tutustumisessa tärkeää. Pojat saattoivat katsella ja kuunnella varttuneemman väen musisointia esim. soittolavan takana ja matkia sittemmin itse perässä yrityksen ja erehdyksen kautta. (15)

Kirjassaan Tongan Music Richard Moyle kertoo ettei muodollista musiikkikasvatusta ole, vaan tongalaislapset oppivat lauluja havainnoimalla ja imitoimalla muita. (16)

Teoksessaan Music as Culture Marcia Herndon ja Norma McLeod mainitsevat, että Maltalla lapset oppivat musiikilliset taitonsa epävirallisesti, vapaaehtoisesti ja kuulonvaraisesti. Lukuun ottamatta niitä poikia, joiden isät tai sedät ovat tunnettuja laulajia, ei lapsia sen enempää painosteta tai kannusteta ryhtymään muusikoiksi. Pojat, joskus myös tytöt, seuraavat miespuolisia sukulaisiaan baareihin, missä lauletaan. Koko perhe kuulee perinteistä maltalaista musiikkia – myös maltalaista kilpalaulantaa monissa eri yhteyksissä (17).

Balilla lapset aloittavat musiikilliset harrastuksensa varhain. Balilla vanhemmat eivät varsinaisesti ohjaa lapsiaan musiikkiopintoihin, vaan lapset ovat luontevasti läsnä gamelan-orkesteriharjoituksia pidettäessä. Koska gamelan-instrumentit ovat vapaasti saatavilla ja käytettävissä, palaavat lapset aamuisin tai harjoitusten jälkeen improvisoimaan ja jäljittelemään aiemmin kuulemaansa, kertoo Michael Tenzer teoksessa Balinese Music. (18)

Christopher A. Waterman teki kenttätöitä Ibadanissa, lounaisessa Nigeriassa yorubalaisesta urbaanista populaarimusiikista. Hän vietti aikaansa naapuruston lapsien kanssa ja havaitsi heidän musiikillisen tietämyksen laajuuden. Useimmat kuusi vuotta täyttäneet osasivat täydellisesti parodioida yorubalaisia popmusiikin lajeja, kristillisiä hymnejä, islamilaista occasional-musiikkia, monenmoista tuontimusiikkia ja radion ja TV:n sanahelinää. Waterman muistuttaakin, ettei lasten musiikillisen kehityksen tutkimusta rajoitettaisi vain laboratorioihin ja kouluihin vaan tutkimusta tehtäisiin todellisissa, kulttuurisesti merkittävissä paikoissa. (19)

Maurice Bercoff kirjoittaa libanonilaisista lapsista seuraavasti: kuultuaan syntymästään saakka arabialaista musiikkia, lapsi oppii vähitellen tunnistamaan vaikeimmatkin intervallit ja sijoittamaan ne musiikillisten vivahteiden kirjoon. Tutustuminen musiikin luonteenpiirteisiin tapahtuu vaistonvaraisesti ja yksinkertaisesti, ei analyysin kautta. Bercoff kuitenkin huomauttaa, että lasta täytyy opettaa kuuntelemaan musiikkia ja musiikillisesti virikkeellinen ympäristö on tärkeä (20).

2.4 Oppimiskäsitys

Sekä Suomessa että muualla maailmalla lapset oppivat varhaisimmat laulunsa täysin kuulonvaraisesti. Länsimaiden akateeminen oppimiskäsitys osoittautuu olevan kuitenkin erilainen kuin yleinen käsitys maailmalla. Meillä lähtökohtana on se evolutionistinen käsitys, että lapsi on musiikillinen tyhjiö, jota aletaan vähin erin täyttää. Tärkeänä pidetään sitä, että laulun vaikeusaste vastaa lapsen kehitystasoa. Lapsen tulee selvittää äänistä eikä riskejä oteta. Muualla – ja ennen meillä – luotetaan ja luotettiin siihen, että lapsi oppii ympäröivän kulttuurinsa musiikin tottumalla siihen ja olemalla läsnä. Tätä mieltä on myös John Blacking. Lapset hankkivat musiikintekemisen tiedon prosessinomaisesti havainnoimalla ja muistamalla musiikin osia skeemoina, symboleina, käsitteinä ja sääntöinä. Blackingin eteläafrikkalaisessa vendakulttuurissa tekemässä tutkimuksessa hän havaitsi, että lapset eivät oppineet välttämättä helpompia lauluja ensin vaan oppimismotivaatioon vaikutti esim. laulun suosio tai erityinen tilanne, jossa niihin oli ollut tilaisuus tutustua. Lapsille ei vendakulttuurissa opetettu lauluja systemaattisesti vaan he oppivat niitä imitoimalla ikätovereita tai aikuisia. (21)

3 Aineisto ja tutkimusongelma

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää äänitetystä materiaalista koostuvan otoksen avulla, miten lapset eri puolella maailmaa laulavat, millaisia laulut ovat ja miten niitä esitetään. Aineistoksi äänitin kasetillisen 3-15-vuotiaiden lasten esittämiä lauluja mahdollisimman laajalti eri puolilta maailmaa. Tämä tutkimus on nojatuolietnomusikologiaa eli on tehty ilman kenttämatkoja, jollei sellaisiksi luokitella retkiä moniin eteläsuomalaisiin musiikkikirjastoihin. Levynkansissa oli esitysten taustatietoja vaihtelevissa määrin, monissa hyvinkin niukasti, mutta oleellisin tieto on kirjattu alla olevaan listaan. Alimmaisena on oma kirjallinen kuvaukseni laulun luonteesta. Materiaalista suuri osa (15kpl), on yksittäisesityksiä, jonka lisäksi joukossa on duoja (5kpl), esilaulaja-kuoro –esityksiä (4kpl) sekä unisonoja yhteisesityksiä (13 kpl).

Otokseen sisältyvät seuraavat kappaleet:

- 1) LE CHANT DES ENFANTS DU MONDE (CD)
GUINEE-SENEGAL
RAITA 1
KAPPALE: SIGERETI FE BARA
ESITTÄJÄ: FATOUMA CAMARA (tyttö 8v.)
MAA: SENEGAL
Tupakoinnin vaaroista viestivä laulu, kieli sousou.
Sirkeä ja selkeä viiden sävelen laulu, jota säestetään taputuksin. Esilaulaja ja ryhmä.
- 2) SAMISK MUSIK I FÖRVANDLING (LP)
RAITA A1
KAPPALE: MAZE NIEIDAT
ESITTÄJÄ: OLE HENRIK HAETTA (poika 7v.)
MAA: SUOMI/NORJA
Vankkaa saamelaista maalailevuutta
- 3) MUSIC OF SOUTH INDIA (LP)

- RAITA A3
 KAPPALE: CHILDREN WITH INSTRUMENTS
 ESITTÄJÄ: MOHAMMED KUTI
 MAA: INTIA
 Sitarilla välisoitoin ja taputuksin säestetty laulu, orastavaa ornamentaalisuutta.
- 4) CHRISTMAS SONG OF PORTUGAL (LP)
 RAITA B1
 KAPPALE: VIMOS DAR AS BOAS FESTAS
 MAA: PORTUGALI
 Portugalilainen tiernapoikaesitys, jossa solistin ja ryhmän vuorottelua.
 Joululaulu Tuomme parhaat terveisemme. Äänitys vuodelta 1955
- 5) SONG OF CHILDHOOD (LP)
 RAITA B5
 KAPPALE: PAPAGO SONG
 ESITTÄJÄ: JUANITA XAVIER (tyttö 4v.)
 MAA: USA
 Intiaanitytön esittämä sateentekijäislaulu Papago-reservaatista Arizonasta, esiintymispaikkana folk-festivaali
- 6) MUSIC OF GUATEMALA (LP)
 RAITA I: 10,11
 KAPPALE: SPANISH CHILDREN'S SONG
 MAA: GUATEMALA
 Kaksi herkkää lastenlaulua
- 7) FLYV LILLE PÅFUGL: (LP)
 TRADITIONEL SANG BLANDT BORN
 RAITA A1
 KAPPALE: EN PIGE GIK I ENGEN
 MAA: TANSKA
 Tomeraa 6-vuotiaitten tyttöenergiaa
- 8) FOLK SONGS AND MUSIC FROM MALTA (LP)
 RAITA: 1:5
 KAPPALE: PIZZI, PIZZI KANNA
 MAA: MALTA
 Leikkilorulaulu, jossa sormet mukana, osin puhelaulua
- 9) HUNGARIAN FOLK MUSIC (LP)
 RAITA: IV/B/5b
 KAPPALE: sz DALLAM
 ESITTÄJÄT: PIENTEN TYTTÖJEN RYHMÄ
 SZABOCSIN MAAKUNNASTA
 MAA: UNKARI
 Leikkilaulu, mitä leikittäisiin? Kolmen sävelen laulu, jossa vapautunut loppu
- 10) LIIVI RAHVALAULE: SOOME-UGRI (LP)
 RAHVASTE LAULE

RAITA: 2:VI, 17
KAPPALE: HÄLLILAU (RINGMÄNG)
KUS SA LÄHEH
ESITTÄJÄ: STALTEDE PEREKONNAANSAMBEL
(ÄITI JA TYTÄR)
MAA: NEUVOSTOLIITTO/VIRO
Kehtolaulu
Arka pikkutyön laulu, äiti avustaa

11) SALAMAT MEET LES MUSICIENS DU NIL, (CD)

SALAM DELTA

RAITA 5

KAPPALE : KADABIN

ESITTÄJÄ: AHMED FATHY (poika 12v.)

MAA: EGYPTI

Esittäjällä vahva ääni ja hämmästyttävä ääniala. Laulussa väkevä teksti: Valehtelija, tämän naisen silmät eivät ole silmät lain, eivät kerro totuutta, lupasi kerran paratiisiin, mutta oli valhe vain enkä odota enää. Monimutkainen rakenne ja vaikuttava esitys.

12) MUSIK AUS DER TURKEI (LP)

RAITA C5

KAPPALE: HEY ESTI ZIGANA DAGDA

ESITTÄJÄT: SALIH KAYIKCI (poika 13v.)

HALIL SULUKAN (poika 11v.)

MAA: TURKKI

Korusävelinen vuorolaulu, äänitetty 1963, aiheena Zigana-vuorilla on tuulista.

13) MUSIC OF THE SIOUX AND THE NAVAJO (LP)

RAITA II:2

KAPPALE: SONG OF HAPPINESS

ESITTÄJÄ: LAPSIKUORO

MAA: USA

Hieman raskaspoljentoinen yksiääninen intiaaniryhmälaulu, rumpu- ja harmonisäestys, alun alkaen naisten kotirintamalaulu toivon ja moraalin nostattamiseksi.

14) FOLKSONGS AND DANCES OF THE (LP)

NETHERLANDS

RAITA A4

KAPPALE: DRIE KONINGEN –

DRIEKONINGEN GEEF MIJ EEN NIEUWE HOED

ESITTÄJÄT: RYHMÄ LAPSIA POHJOIS-BRABANTIN MAAKUNNASTA

MAA: HOLLANTI

Adventin aikana hollantilaiset lapset ovat kulkeneet valaistun tähden kanssa kuninkaiksi pukeutuneena ja laulaneet lauluja.

15) TRADITIONEL GREENLANDIC MUSIC (CD)

RAITA I EAST GREENLAND : 12

KAPPALE: SINGING GAME

ESITTÄJÄT: MALENE AND SINE KUITSE

ANDERSEN (tytöt 9v. Ja 10v.)

MAA: TANSKA/ GRÖNLANTI

Laulu sijoittuu metsästystapahtumaan kallioiselle rannikolle. Tytöt seisovat vastatusten taputtaen omia ja vuoroin toisen käsiä. Kiihtyvä tempo, jossa vaaditaan tarkkuutta.

- 16) A MUSICAL JOURNEY THROUGH INDIA (KAS.)
1963-1964
RAITA I:5
KAPPALE: MAIN NANNI MUNNI
ESITTÄJÄT: ABDUL HASEED HAMID (poika 5v.)
ABDUL HANAN HAMID KHAN (poika 3v.)
MAA: INTIA
Nazir Ali Jairazboyn 1963 taltioima laulu Olen pienenpieni lintu. Säestyksessä harmooni ja tabla.
- 17) PRIMITIVE MUSIC OF THE WORLD (LP)
RAITA II:5
KAPPALE: GIRL ´S GAME
ESITTÄJÄT: ESKIMOTYTÖT BAKER LAKESTA
MAA: KANADA
Salainen kuiskauslaulu, jossa kerrotaan lemminnän kohde. Käytössä kullanhuuhtojien tinapannu, vaskooli. Toinen tytöistä tarjoaa rytmin hengittämällä raskaasti sisään ja ulos vaskoolia vasten ja toinen kuiskaa soinnillisesti, kaiku vastaa.
- 18) KÖNNI JA KAALEET – YHDEKSÄN (CD)
KOHTAAMISTA SUOMEN MUSTALAI-
TEN KANSSA
RAITA III:9
KAPPALE: KENGITÄPÄ POIKA
ESITTÄJÄ: FEIJA HAGERT
MAA: SUOMI
Erkki Ala- Könnin äänitys Toijalassa 1971
Rekilauluvaikutteinen reipas hevos-ja viinalaulu
- 19) INDIEN – GATANS MUSIK (KAS.)
KAPPALE: BARN PÅ PERRONG, 1982
HARI AM HARI
SÅNG OCH STEN
ESITTÄJÄ: MUSTANG
MAA: INTIA
Jämerää tulkintaa intialaisella asemalaiturilla
- 20) MUSIK DER NUBIER (LP)
RAITA D9
KAPPALE: DIYAN WO AILAN
ESITTÄJÄT: YLÄ-ASTE –IKÄISET TYTÖT
MAA: SUDAN
Surullinen rakkauslaulu: Sydämeni sanoo, jo riittää.
Soololaulaja ja ryhmä
- 21) WOMAD: VOLUME TWO (LP)

AN INTRODUCTION TO AFRICA

RAITA A:1

KAPPALE: AKAZEHE

ESITTÄJÄT: KAKSI NUORTA TYTTÖÄ BURUNDISTA

MAA: BURUNDI

Tervehdyslaulu, joka edellyttää tarkkaa hengitystekniikkaa. Polyfoninen vaikutelma ja vähän taukoja.

22) LE CHANT DES ENFANTS DU MONDE VOL.1 (CD)

GUINEE-SENEGAL

RAITA 7

KAPPALE: SALAMALEKUM

ESITTÄJÄ: SOPHIE NDIAY (tyttö 9v.)

MAA: GUINEA

Vahva oulofkielinen laaja-ambituksinen tiedotuslaulu

23) LE CHANT DES ENFANTS DU MONDE VOL.4 (CD)

RAITA 4

KAPPALE: ABANG BALIK KAMPUNG

ESITTÄJÄT: 8-VUOTIAAT MALESIALAISET TYTÖT

MAA: MALESIA

Makeaa ääntämystä ja leveitä legatoja sisältävä kelantankielinen laulu. Aihe: olen iloinen veljeni kotiinpaluusta

24) LE CHANT DES ENFANTS DU MONDE VOL.4 (CD)

RAITA 8

KAPPALE: JAWA LEJA

ESITTÄJÄT: RYHMÄ INDONESIA LAISIA LAPSIA

MAA: INDONESIA

Kielenä lio, linnut valtaavat maissipellon ja syövät sadon. Vartija yrittää häätää lintuja siinä onnistumatta, koululeikkilaulussailkutaan epäonnistelle vartijalle.

25) LE CHANT DES ENFANTS DU MONDE VOL.4 (CD)

RAITA 12

KAPPALE : SIER PUNK

ESITTÄJÄ: THAIMAALAINEN TYTTÖ

MAA: THAIMAA

Kieli thai, vesipisaroista muodostuu musiikkia. Vesisuihkun alla voi vilustua, paras olla menemättä ulos sateella, ätshii!

26) LE CHANT DES ENFANTS DU MONDE VOL.4 (CD)

RAITA 16

KAPPALE: LEKALY GURANS

ESITTÄJÄT: RYHMÄ NEPALILAISSIA LAPSIA

MAA: NEPAL

Sitoen ja ”nenään” laulettu gurunginkielinen esitys, jossa juhlistetaan Nepalin kansalliskukkaa, alppiruusua.

27) DEEP IN THE HEART OF TUVA - (CD)

COWBOY MUSIC FROM THE WILD EAST

- RAITA 7
 KAPPALE: DEMONSTRATION OF SYGYT AND KARGYRAA
 ESITTÄJÄ: SHAKTAR SHULBAN (poika 11v.)
 MAA: VENÄJÄ/ TUVAN AUTONOMINEN TASAVALTA
 Kyzylissä lyseota käyvä poika esiintyy Unescon ensimmäisillä kurkkulaulufestivaaleilla, Höömei 92. Mykistävä nuoren pojan kurkkulauluesitys.
- 28) HEART OF THE FOREST – (CD)
 MUSIC OF THE BAKA FOREST PEOPLE
 OF SOUTH-EAST CAMEROON
 RAITA 6
 KAPPALE: NURSERY RHYME
 ESITTÄJÄT: VANHEMPI KAMERUNILAINEN
 MIES JOHTAA LAPSIRYHMÄÄ
 MAA: KAMERUN
 Vanhempi kamerunilainen mies toimii esilaulajana, taputuksia ja laulua
- 29) GYPSY SUMMER – TALES OF SURVIVING (CD)
 RAITA 1
 KAPPALE: Ha mpbkBaHe/ AT DUSK
 ESITTÄJÄT: RYHMÄ BULGARIALAISIA MUSTALAIS-
 LAPSIA RAKITOVON JA DRAGINOVON LÄHETYVILTÄ
 MAA: BULGARIA
 Musiikkia elokuvasta Gypsy Summer, ohjaaja Milan Ognjanov
 Mustalaiskatuorkesteriparodia laulaen ja nauraen.
- 30) I LOVE PEKING´S TIEN AN MEN (LP)
 RAITA 2:1
 KAPPALE: I LOVE PEKING´S TIEN AN MEN
 ESITTÄJÄT : KIINALAINEN LAPSIKUORO
 MAA: KIINA
 Kiinalaista kansankuvaa huokuva tarkkatempoinen yksinäinen kuorolaulu,
 esityksellinen esitys.
- 31) MWE BANA BANDI (LP)
 WAPAMESA, ZAMBIA, LASTEN LAULUJA 1988
 ALKUPERÄISTÄ MUSIIKKIA ELOKUVISTA
 ”RUMPU, RUOKOKITARA JA HONDA” JA ”MAISSIA JA MATIKKAA”
 RAITA A:8
 KAPPALE: SAMUELIN LAULU
 ESITTÄJÄ: SAMUEL
 MAA: ZAMBIA
 Lintuparvimaista räpistelyä alussa, esitetty hymistellen ilman sanoja.
- 32) SERBIAN FOLK MUSIC (LP)
 RAITA B3
 KAPPALE: LAZARUS SONG
 ESITTÄJÄT: JASMINE STOJANOVIC (s.1968),
 JASMINA STEFANOVIC (s. 1968),
 SLAVICA STOJANKOVIC (s.1965),

SUZANA ZDRAVKOVIC (s.1966),
SUNCICA SPASIC (s. 1966) (äänitetty 1974)

MAA: JUGOSLAVIA

Palmusunnuntaita edeltävänä lazaruslauantaina tytöt kiertävät taloissa ja laulavat lazarus-
lauluja.

- 33) LES ILES WALLIS DU PACIFIQUE (LP)
RAITA B:1
KAPPALE: APARIMA DES ENFANTS
ESITTÄJÄT: RYHMÄ WALLISSAARILAISIA LAPSIA
MAA: WALLIS SAARET
Yhdessä sävelessä pidättäytyvä, sydämentykytystä muistuttava esitys
- 34) MUSIQUE CENTRAFRICAINE (LP)
RAITA B6
KAPPALE: MAN BINEGOUR
ESITTÄJÄT: KESKIAFRIKKALAINEN LAPSIRYHMÄ,
JOISTA YKSI ESILAULAJA
MAA: KESKI-AFRIKKA
Nopeatempoinen esilaulaja-ryhmälaulu, aiheena: on tuullut niin kovin, että maniokki on
irronnut maasta juurineen. Äänitetty 1962
- 35) AN ANTHOLOGY OF AFRICAN MUSIC – (LP)
MUSIC OF KANEM (CHAD)
RAITA B:15
KAPPALE: SONG OF A YOUNG GIRL ACCOMPAINED
BY HANDCLAPS
ESITTÄJÄT: TSADILAINEN NUORI TYTTÖ JA TANSSIRYHMÄ
MAA: TSAD
Vuorolaulu, jossa soololaulaja improvisoi sanat tuttuun melodiaan ja kuoro toistaa
kunkin säkeen. Osa soololaulajan ja kuoron osuuksista menevät päällekkäin.
- 36) MAAILMAN MUSIIKKIA (LP)
RAITA B: 12
KAPPALE: GRÖNLANTILAINEN LASTENLAULU
NÄKINKENKÄ
ESITTÄJÄ: GYRID BALLE
MAA: TANSKA/GRÖNLANTI
Pohdiskeleva, herkkätunnelmainen lastenlaulu
- 37) HUNGARIAN FOLK MUSIC (LP)
RAITA 2:14
KAPPALE: HAJ SZENALJA, SZENALJA
ESITTÄJÄT: UNKARILAINEN TYTTÖRYHMÄ
MAA: UNKARI
Unkarissa tunnettu ryhmäleikkilaulu

3.1 Transkriptiot

Tein nuotinnokset itseäni varten, jotta analyysin tekeminen helpottuisi. Länsimainen nuotinnus on kalpea, koska sillä ei pysty välittämään kaikkia niitä piirteitä, jotka eri musiikeissa ovat oleellisia. Kappaleita n:o 17 (Girls' game) ja n:o 27 (Demonstration of Sygyt and Kargyraa) en ole nuotintanut lainkaan, koska länsimainen nuottikuva ei ole niille suotuisa. Sanalliset kuvaukset kyseisistä tyyllilajeista löytyvät liitteistä nuotinnosten jälkeen.

3.2 Analyysi

Aineiston analyysissä hyödynnän pääosin Alan Lomaxin 1968 kehittämää analyysitapaa, kantometriikkaa. Kantometriikka on kuvaustekniikka vokaalimusikaaliselle käyttäytymiselle eli se on analyysisysteemi, jolla voi tutkia lauluesityksen piirteitä. Jo 1950-luvulla Lomax oli kiinnittänyt huomiota siihen, että on tärkeää tarkastella myös ei-nuotinnettavissa olevia ominaisuuksia kuten äänen laatua ja ornamentaatiota. Lomax itse esitteli 37 tunnusmerkkiä tai arvosteluperiaatetta, joiden tuloksista hän muodosti esityksen ominaisuusprofiilin. Näiden profiilien avulla hän vertasi toisiinsa eri kulttuurialueiden vokaalimusiikkia. Lomaxin tarkoituksena oli löytää ilmeisiä yhteyksiä laulutyylien ja nk. sosiaalisten faktojen välille (22). Kritisoijat pitivät tutkimusta pikemminkin inspiroivana lähtökohtana kuin kokonaisuuskuvana. Analyysi ei ole kulttuurisensitiivinen eli esityksen konteksti häipyä. Lisäksi se ei selitä eroja musiikin tekemisessä. Analyysi sisältää arvioivia ja intuitiivisia datan arviointeja, jolloin tieteellisen tinkimättömyyden väitetään kärsivän (23).

Analyysin parametrit:

MELODISET PIIRTEET

1) REKISTERI	äänialan laajuus
2) MIKROINTERVALLIT	a) kyllä b) ei
3) SUURIN INTERVALLI	laajin yksittäinen kahden sävelen välimatka kyseisessä laulussa
4) SÄKEEN PITUUS	a) pitkä säe (10-25 sek) b) lyhyt säe (1-9 sek)
6) MELODINEN MUOTO- RAKENNE	a) normaali litania b) monimutkainen litania
7) MUUNTELEEKO MELODIAA	a) ei b) vähän c) paljon

d) erittäin paljon

DYNAAMISET PIIRTEET

- 8) TEMPO + VAIHTELU   a) erittäin hidas
   b) hidas
   c) kohtalainen tempo
   d) nopea
   e) erittäin nopea
- 9) VOLYYMI   a) erittäin hiljainen
   b) hiljainen
   c) keskiverto
   d) äänekäs
   e) erittäin äänekäs
- 10) RUBATO   a) paljon rubatoa
   b) jonkin verran rubatoa
   c) ei lainkaan/ tarkka tempo

ORNAMENTAATIO

- 11) KORUSÄVELTEN
    KÄYTTÖ   a) käytetään paljon
   b) käytetään jonkin verran
   c) vähän tai ei lainkaan
- 12) GLISSANDO   a) jatkuvia äänen liukumia
   b) jonkin verran äänen liukumia
   c) selvästi erilliset äänet
- 13) VIBRAATO   a) paljon
   b) hieman
   c) ei lainkaan

ÄÄNEN LAATU

- 14) RASPIMAIKUUS,
    ROSOISUUS   a) karhea
   b) keskiverto
   c) kirkas, selkeä
- 15) ÄÄNTÄMINEN,
    ARTIKULAATIO   a) selkeää
   b) kohtalaista
   c) epäselvää
- 16) KÄYTETÄÄNKÖ
    KURKKUEFEKTEJÄ   a) ei
   b) kyllä

RYTMISET PIIRTEET

- 17) PULSSI
a) säännöllinen
b) epäsäännöllinen
c) parlando rubato; vapaa rytmi
- 18) TIHEYS
a) suuri
b) normaali
c) harva

TEKSTI

- 19) AIHE
a) sanat tärkeitä
b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
c) noin puolet tekstistä kertausta
d) nonsensea, hölynpölyä
- 20) ESITYKSEN VAPAUTUNEISUUS
a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa
b) hieman jännittyntä
c) estoista, arkaa ja ahdistunutta

4 Tulokset

N:O 1 — SIGERETI FE BARA

- 1) Ääniala 5
2) Mikrointervallit b) ei
3) Suurin intervalli 5
4) Säkeen pituus b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa a) ei
7) Tempo + vaihtelu e) nopea, ei vaihtelua
8) Volyymi d) äänekäs
9) Rubato c) ei lainkaan
10) Korusävelten käyttö c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando c) erilliset äänet
12) Vibraato c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio a) selkeää
15) Kurkkuefektit a) ei
16) Pulssi a) säännöllinen
17) Tiheys a) suuri
18) Aihe c) noin puolet tekstistä kertausta, tiedotuslaulu, jossa moraalinen sisältö tupakoinnin turmiollisuudesta
19) Esityksen vapautuneisuus a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 2 — MAZE NIEIDAT

1) Ääniala	8
2) Mikrontervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s6
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän
7) Tempo + vaihtelu	c) kohtalainen, ei vaihtelua
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	b) jonkin verran (etuhelitä)
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	c) harva
18) Aihe	d) nonsensea; loilee, loilee, loilenga, loilenga
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 3 — CHILDREN WITH INSTRUMENTS

1) Ääniala	5
2) Mikrointervallit	a) mikrointervallien opettelua
3) Suurin intervalli	5
4) Säkeen pituus	b) lyhyt säe
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän
7) Tempo + vaihtelu	e) nopea, ei vaihtelua
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	b) jonkin verran
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	b) hieman
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 4 — VIMOS DAR AS BOAS FESTAS

1) Ääniala	9

2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	5
4) Säkeen pituus	a) pitkä
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän
7) Tempo + vaihtelu	b) A-osa melko hidas, e) B-osat nopeita
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	c) harva
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 5 — PAPAGO SONG

1) Ääniala	9
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s6
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen, ei vaihtelua
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	b) käytetään jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	b) keskiverto
14) Ääntäminen, artikulaatio	b) kohtalaista
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 6a — SPANISH CHILDREN'S SONG

1) Ääniala	p7
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	v5
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania

6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	c) noin puolet tekstistä kertausta
19) Esityksen vapautuneisuus	b) hieman jännittyntä

N:O 6b — SPANISH CHILDREN'S SONG

1) Ääniala	p7
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	v5
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	a) suuri
18) Aihe	c) noin puolet tekstistä kertausta
19) Esityksen vapautuneisuus	b) hieman jännittyntä

N:O 7 — EN PIGE GIK I ENGEN

1) Ääniala	s6
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s6
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	e) nopea, kiihtyvä
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan (kiihtyvä)

10) Korusävelten käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	a) suuri
18) Aihe	c) noin puolet kertausta
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 8 — PIZZI, PIZZI KANNA

1) Ääniala	y4
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s3
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen, pyrkii kiihtymään
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelten käyttö	c) vähän tai e lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen, kiihtyvä
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 9 — sz DALLAM

1) Ääniala	s3
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s3
4) Säkeen pituus	a) pitkä
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä

14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 10 — KUS SA LÄHEH

1) Ääniala	5
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s3
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	b) melko hidas, kiihtyvä
8) Volyymi	b) hiljainen
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	b) kirkkaan ja karheen väliltä
14) Ääntäminen, artikulaatio	b) kohtalaista
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	c) estoista, arkaa ja ahdistunutta

N:O 11 — KADABIN

1) Ääniala	s10
2) Mikrointervallit	a) kyllä
3) Suurin intervalli	p7
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	c) paljon
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen, alussa parlando rubatoa
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	b) jonkin verran
10) Korusävelien käyttö	a) käytetään paljon
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	b) hieman
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	b) epäsäännöllinen
17) Tiheys	b) normaali ja c) harva

- 18) Aihe c) noin puolet kertausta
 19) Esityksen vapautuneisuus a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 12 — HEY ESTI ZIGANA DAGDA

- 1) Ääniala 5
 2) Mikrointervallit a) kyllä
 3) Suurin intervalli 4
 4) Säkeen pituus b) lyhyt
 5) Melodinen muotorakenne b) monimutkainen litania
 6) Muunteleeko melodiaa b) vähän
 7) Tempo + vaihtelu e) nopea
 8) Volyymi d) äänekäs + dim.
 9) Rubato c) ei lainkaan
 10) Korusävelien käyttö a) käytetään paljon
 11) Glissando b) jonkin verran äänen liukumia
 12) Vibraato c) ei lainkaan
 13) Raspimaisuus, rosoisuus b) karhean ja kirkkaan väliltä
 14) Ääntäminen, artikulaatio a) selkeää
 15) Kurkkuefektit a) ei
 16) Pulssi a) säännöllinen
 17) Tiheys b) normaali
 18) Aihe b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
 19) Esityksen vapautuneisuus a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 13 — SONG OF HAPPINESS

- 1) Ääniala s11
 2) Mikrointervallit b) ei
 3) Suurin intervalli 8
 4) Säkeen pituus a) pitkä
 5) Melodinen muotorakenne a) normaali litania
 6) Muunteleeko melodiaa a) ei
 7) Tempo + vaihtelu c) hidas
 8) Volyymi d) äänekäs
 9) Rubato c) ei lainkaan
 10) Korusävelien käyttö c) vähän tai ei lainkaan
 11) Glissando c) erilliset äänet
 12) Vibraato c) ei lainkaan
 13) Raspimaisuus, rosoisuus b) karhean ja kirkkaan väliltä
 14) Ääntäminen, artikulaatio b) kohtalainen (äänitys huono)
 15) Kurkkuefektit a) ei
 16) Pulssi a) säännöllinen
 17) Tiheys c) harva
 18) Aihe c) noin puolet tekstistä kertausta
 19) Esityksen vapautuneisuus a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 14 — DRIE KONINGEN – DRIEKONINGEN GEEF MIJ EEN NIEUWE HOED

1) Ääniala	8
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	8
4) Säkeen pituus	b) lyhyt, keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen, c-osa nopea
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	b) kirkkaan ja karheen väliltä
14) Ääntäminen, artikulaatio	b) kohtalaista
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	c) harva
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 15 — SINGING GAME

1) Ääniala	5
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	5
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen, kiihtyvä
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	b) kohtalaista
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 16 — MAIN NANNI MUNNI

1) Ääniala	s6
2) Mikrointervallit	b)ei

3) Suurin intervalli	s3
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	c) hidas, ei vaihtelua
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	b) kohtalaista
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	c) harva
18) Aihe	a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus	b) hieman jännittynyttä

N:O 17 — GIRL´S GAME

1) Ääniala	-
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	1
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	e) nopea
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	b) jonkin verran
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	a) karhea
14) Ääntäminen, artikulaatio	c) epäselvää
15) Kurkkuefektit	b) kyllä
16) Pulssi	a) säännöllinen ja b) epäsäännöllinen henkeä vedettäessä
17) Tiheys	a) suuri
18) Aihe	c) noin puolet tekstistä kertausta
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 18 — KENGITÄPÄ POIKA

1) Ääniala	s11
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	8
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän

7) Tempo + vaihtelu	c) hidas
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	b) jonkin verran
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	a) paljon
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	c) harva
18) Aihe	a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 19 — BARN PÅ PERRONG, HARI AM HARI

1) Ääniala	8
2) Mikrointervallit	a) mikrointervallien opettelua
3) Suurin intervalli	5
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän
7) Tempo + vaihtelu	e) nopea
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	b) jonkin verran
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	b) kirkkaan ja karhean väliltä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 20 — DIYAN WO AILAN

1) Ääniala	s6
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s6
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan

11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	a) suuri
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 21 — AKAZEHE

1) Ääniala	s2
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s2
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	b) hiljainen
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	a) jatkuvia äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	b) kirkkaan ja karheen väliltä
14) Ääntäminen, artikulaatio	c) epäselvää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	a) suuri
18) Aihe	c) noin puolet tekstistä kertausta
19) Esityksen vapautuneisuus	c) estoista, arkaa ja ahdistunutta

N:O 22 — SALAMALEKUM

1) Ääniala	s12
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s6
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää

15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 23 — ABANG BALIK KAMPUNG

1) Ääniala	8
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s6
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	c) hidas
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 24 — JAWA LEJA

1) Ääniala	8
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	p6
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	c) harva
18) Aihe	a) sanat tärkeitä

19) Esityksen vapautuneisuus a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 25 — SIER PUNK

1) Ääniala	s6
2) Mikrointervallit	a) tahattomasti kyllä
3) Suurin intervalli	s6
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	b) jonkin verran
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	c) harva
18) Aihe	a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 26 — LEKALY GURANS

1) Ääniala	8
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	5
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	b) jonkin verran
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	b) hieman
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 27 — DEMONSTRATION OF SYGYT AND KARGYRAA

1) Ääniala	-
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	-
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän
7) Tempo + vaihtelu	b) hidas ja e) nopea
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	b) jonkin verran
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	a) karhea
14) Ääntäminen, artikulaatio	c) epäselvää
15) Kurkkuefektit	b) kyllä
16) Pulssi	c) parlando rubato
17) Tiheys	a) suuri ja c) harva
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 28 — NURSERY RHYME

1) Ääniala	s7
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	4
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	e) nopea
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	a) suuri
18) Aihe	c) noin puolet tekstistä kertausta
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 29 — AT DUSK

1) Ääniala	9
2) Mikrointervallit	a) kyllä

3) Suurin intervalli	5
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	d) erittäin paljon
7) Tempo + vaihtelu	e) nopea
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	a) käytetään paljon
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	b) hieman
13) Raspimaisuus, rosoisuus	b) kirkkaan ja karheen väliltä
14) Ääntäminen, artikulaatio	b) kohtalaista
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	b) epäsäännöllinen
17) Tiheys	a) suuri
18) Aihe	d) nonsensea puolet
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 30 — I LOVE PEKING'S TIEN AN MEN

1) Ääniala	9
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	p7
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo+ vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	d) äänekäs, B-osassa dim.
9) Rubato	b) jonkin verran
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 31 — SAMUELIN LAULU

1) Ääniala	s6
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s6
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	b) vähän

7) Tempo + vaihtelu	e) nopea
8) Volyymi	b) hiljainen
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	b) karhean ja kirkkaan väliltä
14) Ääntäminen, artikulaatio	b) hymistelyä
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	d) nonsensea, hymistelyä
19) Esityksen vapautuneisuus	b) hieman jännittynyttä

N:O 32 — LAZARUS SONG

1) Ääniala	p3
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	p3
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 33 — APARIMA DES ENFANTS

1) Ääniala	1
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	1
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	e) nopea
8) Volyymi	c) keskiverto
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan

11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	d) nonsensea puolet
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 34 — MAN BINEGOUR

1) Ääniala	y4
2) Mikrointervallit	b) e
3) Suurin intervalli	s3
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	e) nopea
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	b) kohtalaista
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	a) suuri
18) Aihe	c) yli puolet kertausta
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 35 — SONG OF A YOUNG GIRL ACCOMPAINED BY HANDCLAPS

1) Ääniala	p7
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	s6
4) Säkeen pituus	b) lyhyt
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	c) paljon
7) Tempo + vaihtelu	e) nopea
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	a) käytetään paljon
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	b) hieman
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	b) kohtalaista

15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	a) suuri
18) Aihe	b) sanat tärkeitä, mutta jonkin verran toistoa, soololaulaja improvisoi
19) Esityksen vapautuneisuus	a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

N:O 36 — NÄKINKENKÄ

1) Ääniala	4
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	p3
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	a) normaali litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	b) hiljainen, hauras
9) Rubato	b) jonkin verran
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	b) jonkin verran äänen liukumia
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	b) kirkkaan ja karhean väliltä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali
18) Aihe	c) noin puolet tekstistä kertausta
19) Esityksen vapautuneisuus	c) estoista, arkaa ja ahdistunutta

N:O 37 — HAJ SZENALJA, SZENALJA

1) Ääniala	s6
2) Mikrointervallit	b) ei
3) Suurin intervalli	5
4) Säkeen pituus	keskipitkä
5) Melodinen muotorakenne	b) monimutkainen litania
6) Muunteleeko melodiaa	a) ei
7) Tempo + vaihtelu	d) kohtalainen
8) Volyymi	d) äänekäs
9) Rubato	c) ei lainkaan
10) Korusävelien käyttö	c) vähän tai ei lainkaan
11) Glissando	c) erilliset äänet
12) Vibraato	c) ei lainkaan
13) Raspimaisuus, rosoisuus	c) kirkas, selkeä
14) Ääntäminen, artikulaatio	a) selkeää
15) Kurkkuefektit	a) ei
16) Pulssi	a) säännöllinen
17) Tiheys	b) normaali

- 18) Aihe a) sanat tärkeitä
19) Esityksen vapautuneisuus a) vapautunutta, varmaa ja luontevaa

4.1 Tulosten yhteenveto

Rekisterin keskiarvoksi muodostui 6.67 eli seksti/ septimi. Suppein ambitus eli priimi oli laulussa Girl's game (n:o 17) ja Aparima des Enfants (n:o 33). Otoksen laajin ääniala, duodesiimi, löytyi kappaleesta Salamalekum (n:o 22).

Mikrointervalleja oli lauluissa Kadabin (n:o 11), Hey esti zigana dagda (n:o 12) ja At Dusk (n:o 29). Mikrointervallien opettelua voi kuulla myös Mohammed Kutin (n:o 3) ja Mustangin (n:o 19) esityksissä.

Suurinta yksittäistä intervallia, oktaavia, kuului neljästä esityksestä: Song of Happiness (n:o 13) Drie Koningen (n:o 14), Kengitpä poika (n:o 18) ja Demonstration of Sygyt and Kargyraa (n:o 27), joka on tosin tuotettu kurkkulaulutekniikalla. Otoksen suurimman intervallin keskiarvoksi muodostui 4.94 eli kvintti.

Hyvin pitkiä eli laulajan hengityskapasiteetin rajoilla olevia säkeitä ei tässä otoksessa ollut. Pitkää säettä löytyi laulun (n:o 4) Vimos dar as boas festas – ABC-osasta. Kohtuullisen pitkiä säkeitä oli myös lauluissa (n:o 9) sz Dallam ja (n:o 13) Song of Happiness. Sitä vastoin hyvin lyhyitä säkeitä, 1-2 sekuntia kestäviä, oli lauluissa (n:o 17) Girl's game ja (n:o 21) Akazehe.

Melodiselta muotorakenteeltaan normaaleja litanioita otoksessa oli 23:ssa laulussa ja monimutkainen litania oli 15 esityksessä. Melodiaa muunneltiin erittäin paljon bulgarialaislasten parodiassa (n:o 29) At Dusk. Samoin lauluissa (n:o 11) Kadabin ja (n:o 35) Song of a young girl muunneltiin melodiaa runsaasti. Vähäistä muuntelua esiintyi yhdessätoista kappaleessa. Suurimmassa osassa ei varioitu melodiaa lainkaan.

Tempoltaan nopeita esityksiä oli 12 kpl. Myös osa esityksistä (n:o) 4, 14 ja 27 olivat vilkkaita. Kohtalainen poljento oli yhdessätoista laulussa. Verkkaan etenivät kappaleet (n:o) 13 Song of happiness, (n:o 16) Main nanni munni, (n:o 18) Kengitpä poika sekä (n:o 23) Abang balik kampung. Laulut (n:o 7) En pige gik i engen, (n:o 10) Kus sa läheh ja (n:o 15) Singing game nopeutuvat loppua kohden. Suurelta osin kappaleet esitettiin noudattaen tarkkaa tempoa.

Yleisimmin kappaleet oli esitetty voimakkaalla äänellä – tällaisia oli 18 kpl. Normaali äänenvoimakkuus oli kuudessatoista esityksessä. Hiljaisella äänellä esitettyjä lauluja olivat (n:o 10) Kussa läheh, (n:o 21) Akazehe, (n:o 31) Samuelin laulu ja (n:o 36) Näkinkenkä.

Suurelta osin kappaleet esitettiin noudattaen tarkkaa tempoa. Rubatoa oli havaittavissa kappaleissa (n:ot 11, 17, 27, 30 ja 36. Lauluissa (n:o 11) Kadabin ja (n:o 27) Demonstration of Sygyt and Kargyraa oli myös parlando rubatoa.

Korusäveliä käytettiin runsaasti lauluissa (n:o 11) Kadabin , (n:o 12) Hey esti zigana dagda ja (n:o 35) Song of a young girl. Jonkinverran koristuksia oli esityksissä (n:o) 2,3,18,19,25 ja 26. Suurimmassa osassa ei käytetty korusäveliä lainkaan.

Kahdessakymmenessä kahdessa laulussa oli selvästi erilliset äänet. Jonkin verran äänen liukumia oli viidessätoista kappaleessa. Jatkuvia äänen liukumia oli laulussa (n:o 21) Akazehe.

Feija Hagert käytti runsaasti vibraatoa laulussaan (n:o 18) Kengitpä poika. Hieman vibraatoa käytettiin kappaleissa (n:o 3) Children with instruments, (n:o 26) Lekaly gurans, (n:o 29) At Dusk ja (n:o 35) Song of a young girl. Useimmissa kappaleissa ei käytetty vibraatoa lainkaan.

Selvästi ääneltään karheita olivat esitykset (n:o 17) Girl's game ja (n:o 27) Demonstration of Sygyt and Kargyraa. Karhean ja kirkkaan väliltä olevia esityksiä oli 11 kpl. Enemmistö lauluista, 25 kpl, oli esitetty kirkkain äänin.

Kahdessakymmenessä viidessä laulussa oli selkeä artikulaatio. Epäselviä olivat esitykset (n:o 17) Girl's game, (n:o 21) Akazehe ja (n:o 27) Demonstration of Sygyt and Kargyraa. Samuelin laulu (n:o 31) oli esitetty hymistellen. Lopuissa yhdeksässä kappaleessa artikulaatio oli kohtalaista.

Kurkkuefektejä käytettiin kappaleissa (n:o 17) Girl's game ja (n:o 27) Demonstration of Sygyt and Kargyraa. Epäsäännöllinen pulssi oli havaittavissa lauluissa (n:o 11) Kadabin ja (n:o 29) At Dusk. Laulussa (n:o 17) Girl's game säännöllinen pulssi rikkoutuu vedettäessä henkeä. Shaktar Shulbanin (n:o 27) kurkkulauluesityksessä on parlando rubatoa. Muissa kappaleissa on säännöllinen poljento.

Suuri tiheys on lauluissa (n:o) 1, 6b, 7, 17, 20, 21, osittain 27, 28, 29, 34 ja 35. Harvaa tiheyttä löytyy lauluista (n:o) 2, 4, 11 osittain, 13, 16, 18, 24, 25 sekä osittain 27. Muissa kappaleissa tiheys on normaali.

Levyistä ei aina käynyt ilmi, mitä aihetta teksti käsitteli. Sanat olivat ilmeisen tärkeitä kymmenessä kappaleessa, joskin yhtä paljon oli kappaleita, joista oli noin puolet kertausta. Eniten oli lauluja, joissa sanat olivat tärkeitä, mutta ne sisälsivät jonkin verran toistoa. Tällaisia lauluja oli 14 kpl. Hölynpölyä, nonsensea, oli kolmessa laulussa: Maze nieidat (n:o 2), At Dusk (n:o 29) ja Aparima des Enfants (n:o 33). Samuelin laulu (n:o 31) oli esitetty hymistellen.

Ainoastaan laulut n:ot 5, 6a, 6b, 16, 21, 31 ja 36 oli esitetty hieman jännittäen. Arin ja estoisin oli (n:o 10) Hällilaul Kus sa läheh. Valtaosa lauluista oli esitetty varmasti, vapautuneesti ja luontevasti.

5 Tulosten tarkastelu

Rekisterin keskiarvoksi muodostui seksti/septimi. Esitys eteni jouhevasti oli ambitus mikä hyvänsä eli äänialan laajuus sinänsä ei näyttänyt olevan ratkaisevaa. Mielenkiintoisia tässä otoksessa olivat yhden sävelen laulut (n:o 17 ja 33) eli Girl's game ja Aparima des Enfants. Ne niin ikään vaativat taitoa ja keskittymistä. Oktaavin ääniala löytyi lauluista (n:o 2) Maze nieidat, (n:o 14) Drie Koningen, (n:o 19) Hari am hari, (n:o 23) Abang balik kampung, (n:o 24) Jawa leja ja (n:o 26) Lekaly Gurans. Noonin rekisteri oli lauluissa (n:o 4) Vimos dar as boas festas, (n:o 6a) Spanish children's song ja (n:o 30) I love Peking's Tien an men. Desimin ulottuvuus oli Ahmed Fathyn kappaleessa Kadabin (n:o 11). Laulun (n:o 18) Kengitpä poika ambitus oli undesimi. Otoksen laajin ääniala, duodesimi, oli Sophie Ndiayn esityksessä Salamalekum (n:o 22).

Suurin yksittäinen intervalli, kahden sävelen välimatka, oli oktaavi ja sitä havaitsin neljässä laulussa. Pientä septimiä oli kahdessa laulussa (n:o 11 ja 30), suurta sekstiä yhdeksässä ja kvinttiä kymmenessä kappaleessa. Kotimaisissa suosituksissa korostettu suppea ambitus lasten lauluissa kumoutuu, sillä lapset pystyvät tämän otoksen mukaan leveisiin leikauksiin ja laajoihin sävelalueisiin.

Mikrointervalleja käyttivät värityskeinoina Egyptin, Turkin ja Romanian pojat. Näissä esityksissä eli kappaleissa (n:o 11, 12 ja 29) oli muutoinkin runsaasti nyanssien rikkautta ja mausteisuutta.

Pitkähköä, noin 9 sekunnin kestoista säettä, oli lauluissa (n:o 2) Maze nieidat, (n:o 4) Vimos dar as boas festas ABC-osassa, (n:o 9) sz Dallam sekä (n:o 13) Song of Happiness. Neljässätoista laulussa oli keskipitkiä, noin 5-9 sekunnin mittaisia säkeitä. Niin ikään lyhytsäkeisiä, 3-4 sekunnin säkeen lauluja oli tässä otoksessa runsaasti. Laulut (n:o 17) Girl's game ja (n:o 21) Akazehe olivat erittäin lyhytsäkeisiä, 1-2 sekunnin kestoisia, ja samaa säettä toistettiin niissä satoja kertoja, Girl's game- laulussa jopa 240 kertaa! Samaiset kappaleet ovat hengitysteknisesti hyvin haastavia.

Säkeen toistoperiaate oli useimmissa kappaleissa yksinkertainen: samaa säettä toistettiin yhä uudelleen tai hieman varioiden. Tällaisia klassisia esimerkkejä olivat esim. laulut (n:o 13) Song of Happiness ABABABA tai (n:o 18) Kengitpä poika ABA'B'. Haasteellisempaa muotorakennetta tarjosivat seuraavat kappaleet: (n:o 11) Kadabin, (n:o 20) Diyan wo ailan ja (n:o 29) At Dusk. Ne olivat rakenteellisesti työläitä hahmottaa, sillä erilaisia säkeitä voi niissä laskea olevan kymmeniä.

Melodian muuntelu vaihtelee kulttuureittain: toisin paikoin siihen kannustetaan ja toisaalla pitäydytään melodian tarkassa toistamisessa. Tässä otoksessa eniten omiaan päästeli Romanian Drakinovon mustalaislapset: koko esitys perustui improvisaatioon, mustalaisorkesteriparodiaan. Ahmed Fathyn Kadabin (n:o 11) oli vaikuttava pitkä kokonaisuus, jossa arabialaiseen tyyliin luodaan mosaiikkimaisuutta. Laulussa (n:o 35) Song of a young girl laulun ainoa säettä varioitiin vapautuneesti.

Kiihkeätempoisia olivat erityisesti esitykset (n:o 29) At Dusk ja (n:o 21) Akazehe. Kohtalaisen hitaita olivat (n:o 13) Song of Happiness ja (n:o 16) Main nanni munn. Sekä nopeaa ja hidasta tempoa sisälsivät kappaleet (n:o 4) Vimos dar as boas festas, (n:o 14) Drie Koningen ja (n:o 27) Demonstration of Sygyt and Kargyraa. Loppua kohti tempoltaan kiihtyviä olivat (n:o 7) En pigestik i engen, (n:o 8) Pizzi, pizzi kann ja (n:o 15) Singing game. Laulun (n:o 11) Kadabin alussa oli myös parlando rubatoa.

Äänityksiin suostuneet lapset ovat olleet kenties reippaita luonnostaan, sillä suurin osa lauluista oli esitetty tomerasti ja voimakkaalla volyymillä. He myös osasivat kappaleensa hyvin eikä aristeluun ollut siten aiheutta. Arin ja estoisin oli virolaistytön laulu (n:o 10) Hällilaul Kussa läheh, jota äiti joutui avustamaan.

Viivyttelivää tempoa käytettiin esityksissä (n:o 11) Kadabin, (n:o 17) Girls' game ja (n:o 27) Demonstration of Sygyt and Kargyraa. Muutoin tarkkatempoisen (n:o 30) I love Pekings Tien an men -laulun lopussa sekä hauraassa grönlantilaislaulussa Näkinkenkä (n:o 36) käytettiin myös rubatoa.

Korusäveliä – mordentteja, etuheleitä, jälkiheleitä, liverteitä harjoitettiin ornamentiikkaa tulvillaan olevissa lauluissa (n:o 11) Kadabin ja (n:o 12) Hey esti zigana dagda. Varsinaiselta rentoutuslaululta kuulosti tsadilainen Song of a Young Girl (n:o 35), jossa oli kuultavissa vapautunutta laulanta runkosävelien edellä.

Burundilainen tervehdyslaulu Akazehe (n:o 21) perustui jatkuville äänen liukumille. Laulussa käytettiin erityistä hengitystekniikkaa, josta tulee polyfoninen vaikutelma. Kyseinen tekniikka edellyttää tarkkaa hengitystä, sillä taukoja on vähän.

Vibraaton käytössä Feija Hagert oli otoksen paras. Intialainen Mohammed Kutti värisytti niin ikään ääntään esityksessä Children with instruments (n:o 3). Monissa lauluissa saattoi kuulla vibraaton harjoittelua.

Raspimaisin esitys oli Shaktar Shulbanin kurkkulauluesitys Demonstration of Sygyt and Kargyraa (n:o 27). Kargiraa on möreä basso, joka saadaan aikaan käyttämällä äänihuulten apuna näiden yläpuolella sijaitsevia valeäänihuulia. Kun valeäänihuulet lähtevät värähtelemään, aiheuttavat ne kohinan, joka on helppo muuttaa syvällä rinnassa soivaksi bassoksi. Samaten kanadalaisen kurkkulaululeikin (n:o 17) Girl's game äänet sisältävät äänen värejä, joita on tuotettu kurkku- tai nasaalitekniikoilla, joista muodostuu karkea äänen sävy. Sanojen lausunta oli suurimmassa osassa lauluista selkeää, mutta epäselvä artikulaatio oli tässä otoksessa yhteydessä erikoisiin laulutekniikoihin, kuten esim. (n:o 17) Girl's game, (n:o 21) Akazehe ja (n:o 27) Demonstration of Sygyt and Kargyraa. Näissä käytettiin kurkkuefektejä.

Muutoinkin vaativissa esityksissä (n:o 11, 17, 27 ja 29) eli lauluissa Kadabin, Girl's game, Demonstration of Sygyt and Kargyraa sekä At Dusk oli lisänä myös epäsäännöllinen pulssi. Laulajat olivat saaneet ottaa myös tahdinjuoksun omiin käsiinsä. Tosin kappaleessa Girl's game (n:o 17) kyse oli hengähdystauoista, mutta laulua tuli osata jatkaa yhteisymmärryksessä eteenpäin. Pulssi täytettiin tiheästi etenkin kappaleissa (n:o 20, 21, 28 ja 29) Diyan wo ailan, Akazehe, Nursery Rhyme ja At Dusk. Harvaa tekstuuria löytyi kuorolaulusta (n:o 13) Song of Happiness. Sekä tiheää että harvaa juoksutusta oli kurkkulauluesityksessä (n:o 27) Demonstration of Sygyt and Kargyraa.

Laulujen aihepiiri oli laava tupakoinnin vastustamisesta maissinkasvatukseen, mustalaiselämästä. Peking Tien an Men -aukion miesten ylistykseen. Leikkilauluja oli tässä otoksessa neljä. Enin osa lauluista oli hyvin vapautuneesti esitettyjä.

Analyysin parametrien toimivuuden havaitsin selkeästi vasta jälkeenpäin. Kantometriikka vaikutti strukturoituneilta rakenteiltaan ytimekkäältä ja matemaattisen tarkalta, mutta yksiselitteisten vastausten löytäminen ei ollutkaan aina niin helppoa. Parametrejä oli matkan varrella pakko muuttaa, jotta ne olisivat kertoneet todellisuudesta enemmän.

Ruotsalainen musiikkipsykologi Bertil Sundin tähdentää, että esteettiset aktiviteetit ovat erittäin tärkeitä, jotta lapsi saisi kehitettyä mielikuvitusta, eläytymiskykyä ja tätä myötä vastustuskykyä masentavia voimia vastaan. Musiikki on keino ilmaista millainen on, ja se antaa identiteettiä. (24) Pedagogiset vaatimukset ja rasitteet saavat lapsessa kuitenkin useimmiten aikaan aktiivista tai passiivista vastarintaa. Siksi muodolliset musiikkitunnit eivät liene esteettisessä kasvatuksessa paras vaihtoehto, aprikoi Sundin. Sen sijaan sellainen aikuisympäristö, joka tarjoaa rikkaita vaikutteita ja malleja, joita lapsi voi itse muokata ja käsitellä leikin muodossa, on hyvä. On tärkeää, että asiat ovat aikuisille itselleenkin tärkeitä ja merkityksellisiä, myös musiikillisessa mielessä, painottaa Sundin. (25)

Musisointiin lasten kanssa on siis syytä suhtautua vakavasti, muttei ryppyisästi. Musiikkikasvatusalan ammattilaisen vilpittömänä tarkoituksena on taatusti lapsen paras, mutta on syytä pohtia, millaista työkalupakkia me pikkuväelle tarjoamme. Musiikki pystyy nostattamaan meissä syviä ja merkittäviä tunteita. Musiikki on tietotulvan maailmassa elävän lapsen hyvinvoinnin ja mielenterveyden kannalta tärkeä asia. Musiikilla pystyy lieventämään katkeruutta ja kärsimystä, tylsyyttä ja alakuloa. Musiikilla pystyy nostattamaan yhteenkuuluvaisuuden tunnetta, jos kohta pelkkä esteettinen ihastus voi tuottaa iloa.

Tällä hetkellä musisointi lasten kanssa muistuttaa turvanormitettua leikkikenttää, jossa on turvallista mutta tylsää. Meillä painotetaan musiikin ja elämän hallitsemista eikä luontaisuudelle ja spontaanisuudelle anneta riittävästi sijaa. Niin rikkeet, rönsyt, voitot ja tappelut kuuluvat normaaliin elämään, miksei siis myös musiikinopiskeluun? Hurjille ja kaoottisille voimille on tärkeää löytää purkautumistie, mutta löytyvätkö siihen tienviitat nykyisin opetusmenetelmin?

Bruno Netti puhuu lapsista musiikillisesti erillisenä, nuorimpana vähemmistönä. Hänen mielestään aikuiset ovat valinneet lapsille tietynlaisen, oletetusti yksinkertaisen musiikin, koska lapsille halutaan symbolisoida heidän erillinen asemansa yhteiskunnassa, status vaille aikuisten monia vastuita ja oikeuksia. (26) Tähän liittyy seikka, että ainakin me länsimaissa elämme tiukasti eriytyneen työnjaon maailmassa, jossa tietyt ammattiryhmät laativat lapsille suunnatut kulttuuripalvelut ja niiden sisällöt. Lapset eivät päästä musisoinnistaan itse.

Nauhalla kuuluu, kuinka Kengitäpä poika –laulun äänittäjä E. Ala-Könni kysyy Feija Hagertilta ”Kuka sulle on opettanu, isäkö on opettanu?”, johon Feija vastaa ”Ei, ite”. Lapsi poimii kuulemastaan musiikista itselleen sopivan annoksen. Näin on aina ollut ja tulee olemaan. Imitoimalla oppiminen on tehokasta ja antoisaa, koska siinä joutuu itse ratkaisemaan musiikillisen pähkinän. Tähän lasten ja musiikin parissa työskentelevien on syytä luottaa. Taiturimaisuus ei toki ole itsetarkoitus: avarat ambitukset tai muheva metriikka eivät ole arvo sinänsä. Vapautuminen ja rehevöityminen on silti paikallaan, sillä yltyöyksinkertaisuus turhauttaa kaikkia osapuolia.

Kuten esimerkit maailmalta osoittavat, lasten musiikillisen ilmaisun mahdollisuudet ovat rajattomat. Meidän ei kannata lauluja laatiessamme liiaksi miettiä sitä, vastaako musiikkikykyjen kehittyminen lapsen yleistä kehitystä. Musiikkikasvatuksessa voimme luopua evolutionistisista alkeisajatuksista ja antaa lapsen itsensä lohkaista lautaselleen ne musiikilliset siivut, jotka hän haluaa. Mielekkyys luo motivaatiota.. Tärkeintä lasten kanssa on tunneyhteyden saaminen – se, että sydän ja sielu on musisoinnissa mukana ja että yhdessä tekeminen on mielekäästä. Tästä horisontista tähystettynä meillä niin kovin peräänkuulutettuja opettajan pätevyyden kriteereitäkin voi tarkastella monesta eri näkökulmasta.

Lapsille ei kannata tehdä musiikkimaailmaan tutustuttamislaujuja, joiden tarkoituksena on vain oletettujen normien täyttäminen. Todellisuutta ei kannata pakottaa teoriaan. Lasten kanssa esitettävän musiikin tulee olla tunnetta pursuavaa jo ensi metreiltä. Kuten esimerkit maailmalta osoittavat, ei sille ole fyysisiä esteitä vaan kaikki on mahdollista ja edellytykset ehtymättömät.

6 Viitteet

- 1) Kotirinta, 1994, C4
- 2) Gardner, 1985, 99
- 3) Gardner, 1985, 118
- 4) Paananen, 2003, 22-34
- 5) Pekkilä, 1990, 227
- 6) Pajamo, 1999, 11-31
- 7) Pirhonen, 1999, 26-28
- 8) Pirhonen, 1999, 40
- 9) Choksy, 1974
- 10) Krokfors, 1985, 65
- 11) Krokfors, 1985, 13
- 12) Ollaranta-Simojoki, 1989, 120-162
- 13) Hongisto-Åberg, Lindeberg-Piironen, Mäkinen, 1993, 108-109
- 14) Blacking, 1990, 68
- 15) Baily-Doubleday, 1990, 88-99
- 16) Moyle, 1987, 47
- 17) Herndon-McLeod, 1981, 54
- 18) Tenzer, 1991, 107-109
- 19) Waterman, 1990, 79-80
- 20) Bercoff, 1967, 39-41
- 21) Blacking, 1967, 28-29
- 22) Lomax, 1968
- 23) Locke, 1981, 527-528
- 24) Sundin, 1988, 10
- 25) Sundin, 1988, 32
- 26) Nettl, 1983, 342-344

7 Lähteet

- Baily, J. and Doubleday, V. 1990. Patterns of musical enculturation of Afganistan. In Music and child development, Frank R. Wilson, Franz L. Roehmann (eds.). MMB Music, St.Louis (MO).
- Beaudry, N. 1978. Toward transcription of inuit throat-games: macro-structure. Ethnomusicology, May 1978. (s.261-273)
- Bercoff, M. 1967. Music Teaching of Children and Youth out of School. In Music education in the countries of the orient. International Institute for Comparative Music Studies and Documentation, Berlin.
- Blacking, J. 1990. Music in children´s cognitive and affective development: Problems posed by ethnomusicological research. In Music and child development, Frank R. Wilson, Franz L. Roehmann (eds.).MMB Music, St. Louis(MO).

- Charron, C.1978. Toward transcription and analysis of inuit throat-games: microstructure. *Ethnomusicology*, May 1978. (s.245-259)
- Choksy, L.1974. *The Kodaly method. Comprehensive music education from infant to adult.* Englewood Cliffs, New Jersey.
- Gardner, H. 1983. *Frames of mind. The Theory of Multiple Intelligences.* Basic Books, New York.
- Herndon, M. and McLeod, N. 1981. *Music as Culture.* Norwood editions. Darby Pc, Usa.
- Hongisto-Åberg, Lindeberg-Piiroinen, Mäkinen. 1993. *Hip hoi, musisoi! Musiikki varhaiskasvatuksessa.* Fazer Musiikki Oy, Espoo.
- Jansson, S. 2000. *Tuvalainen höömei – monta säveltä kerralla samasta kurkusta.* *Musiikin Suunta*1/2000. (s.20-27)
- Kotirinta, P. 1994. *Mars pennut muskariin! Musiikkileikkikouluissa musiikin on tarkoitus olla enemmän leikkiä kuin koulua.* *Helsingin Sanomat* 15.10.1994.C4.
- Krokfors, M. 1985. *Lapsi ja musiikki.* Laulaminen. P14. MLL
- Locke, D. 1981. *Books Reviews.* *Ethnomusicology*, September 1981, s. 527-529.
- Lomax, A.1968. *Folk Song Style and Culture: American Assosiation for the Advancement of Science,* Washington, D.C
- Moyle, R. 1987. *Tongan music.* Auckland University Press. Uniprint, Auckland.
- Nettl, B. 1983. *The Study of Ethnomusicology. Twenty-nine issues and concepts.* University of Illinois Press, Urbana and Chicago.
- Ollaranta, R. & Simojoki, M. 1989. *Laulan lasten lailla: Musiikin varhaiskasvatuksen opas.* Otava, Keuruu.
- Paananen, P. 2003. *Monta polkua musiikkiin.Tonaalisen musiikin perusrakenteiden kehittyminen musiikin tuottamis- ja improvisaatiotehtävissä ikävuosina 6-11.* Jyväskylä. University Printing House, Jyväskylä.
- Pajamo, R. 1999. *Lehti puusta variseepi. Suomalainen koululauluperinne.* WSOY-kirjapainoyksikkö, Porvoo
- Pekkilä, E. (toim.) 1990. *Hiljainen haltioituminen. A.O.Väisäsen tutkielmia kansanmusiikista.* Suomen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Pirhonen, P. 1999. *Suomalaisen musiikkileikkikoulun virstanpylväitä vuosina 1958-1999.* Oulun Yliopisto. Musiikkikasvatuksen pro gradu. Oulun opettajankoulutuslaitos.
- Sundin, B. 1988. *Musiken i människan: Om tradition och förnyelse inom det estetiska områdets pedagogik.* Natur och Kultur, Stockholm.

Tenzer, M. 1991. Balinese music. Periplus editions. Inc, Singapore.

Waterman, C.A.1990. The Junior Fuji Stars of Agbowo: Popular music and Yoruba children.
In Music and child development, Frank R.Wilson, Franz L. Roehmann (eds.). MMB
Music, St. Louis (MO)

8 Liitteet

Liitteet 1-5: Nuotinnokset ja kurkkulaulujen kuvaukset

1) SIGERETI FE BARA

Handwritten musical notation for the piece 'SIGERETI FE BARA'. The score consists of five staves of music in treble clef. The first staff is marked with a chord 'A'. The second and third staves are marked with 'A'' (A prime). The fourth staff is marked with 'B' and 'C'. The fifth staff is marked with 'C'. The music features a melodic line with eighth and sixteenth notes, and a bass line with chords and some rests. There are several sharp signs (#) indicating the key signature.

2) MAZE NIEIDAT

Handwritten musical notation for the piece 'MAZE NIEIDAT'. The score consists of six staves of music in treble clef. The first staff is marked with a chord 'A'. The second and third staves are marked with 'A'. The fourth and fifth staves are marked with 'A'. The sixth staff is marked with 'A'. The music features a melodic line with eighth and sixteenth notes, and a bass line with chords and some rests. There are several sharp signs (#) indicating the key signature.

3) CHILDREN WITH INSTRUMENTS

A handwritten musical score for children with instruments, consisting of ten staves of music. The score is written in treble clef and includes various annotations and chord markings. The first staff is marked with 'A' and 'B'. The second staff is marked with 'C'. The third staff is marked with 'A'. The fourth staff is marked with 'C', 'w', and 'C'. The fifth staff is marked with 'VÄLISOITTO' and 'D'. The sixth staff is marked with 'VÄLISOITTO' and 'D'. The seventh staff is marked with 'E', 'w', and 'C'. The eighth staff is marked with 'A'. The ninth staff is marked with 'B', 'C', and 'VÄLISOITTO'. The tenth staff is marked with 'E', 'C', and 'D'. The score includes various musical notations such as notes, rests, and accidentals.

4) VIMOS DAR AS BOAS FESTAS

Handwritten musical notation for the song 'VIMOS DAR AS BOAS FESTAS'. The piece is written on three staves in treble clef. The first staff contains measures 1-8, with section markers 'A' above measure 1 and 'B' above measure 5. The second staff contains measures 9-16, with section marker 'C' above measure 9. The third staff contains measures 17-24, with section marker 'D' above measure 17. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

5) PAPAGO SONG

Handwritten musical notation for the song 'PAPAGO SONG'. The piece is written on three staves in treble clef. The first staff contains measures 1-12, with section markers 'A' above measure 1, 'B' above measure 6, and 'C' above measure 11. The second staff contains measures 13-24, with section markers 'D' above measure 13, 'B' above measure 18, and 'C' above measure 23. The third staff contains measures 25-32, with section marker 'D' above measure 25. The key signature has two flats (Bb, Eb) and the time signature is 2/4.

6a) SPANISH CHILDREN'S SONG

Handwritten musical notation for the song 'SPANISH CHILDREN'S SONG (6a)'. The piece is written on two staves in treble clef. The first staff contains measures 1-12, with section markers 'A' above measure 1, 'B' above measure 6, 'C' above measure 11, and 'D' above measure 16. The second staff contains measures 13-18, with a triplet '3' above measure 13. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

6b) SPANISH CHILDREN'S SONG

Handwritten musical notation for the song 'SPANISH CHILDREN'S SONG (6b)'. The piece is written on one staff in treble clef. The staff contains measures 1-12, with section markers 'A' above measure 1, 'B' above measure 6, 'C' above measure 11, and 'D' above measure 16. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

7) EN PIYE GIK I ENGEN

Handwritten musical notation for piece 7, "EN PIYE GIK I ENGEN". It consists of two staves. The first staff has a treble clef and contains two measures of music, each marked with "A". The second measure is followed by a brace and a repeat sign. The second staff has a treble clef and contains two measures of music, marked with "C". The piece ends with a double bar line and a fermata.

8) PIZZI, PIZZI KANNA

Handwritten musical notation for piece 8, "PIZZI, PIZZI KANNA". It consists of three staves. The first staff has a treble clef and contains two measures of music, marked with "A" and "A1". The second staff has a treble clef and contains two measures of music, marked with "C". The third staff has a treble clef and contains two measures of music, marked with "D" and "E". The piece ends with a double bar line and a fermata.

9) AZ DALLAM B

Handwritten musical notation for piece 9, "AZ DALLAM B". It consists of one staff with a treble clef. The first measure is marked with "A" and the second with "B". The piece ends with a double bar line and a fermata.

10) KUS SA L'HEH

Handwritten musical notation for piece 10, "KUS SA L'HEH". It consists of two staves. The first staff has a treble clef and contains two measures of music, marked with "A" and "A1". The second staff has a treble clef and contains two measures of music, marked with "B". The piece ends with a double bar line and a fermata.

III) KADABIN

A

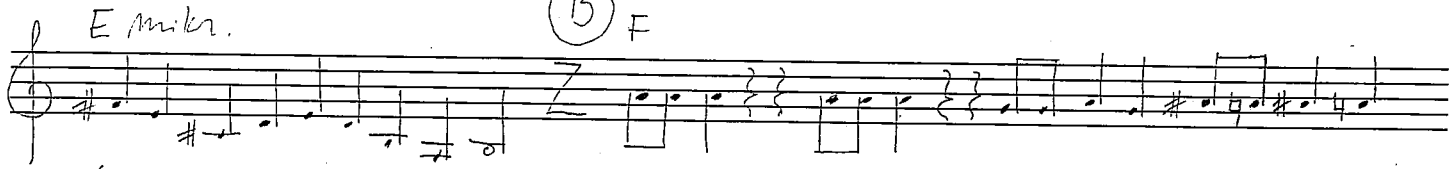
A B tr
r

C D

E mikr. (B) F

G H

I J

K VALISOITTO

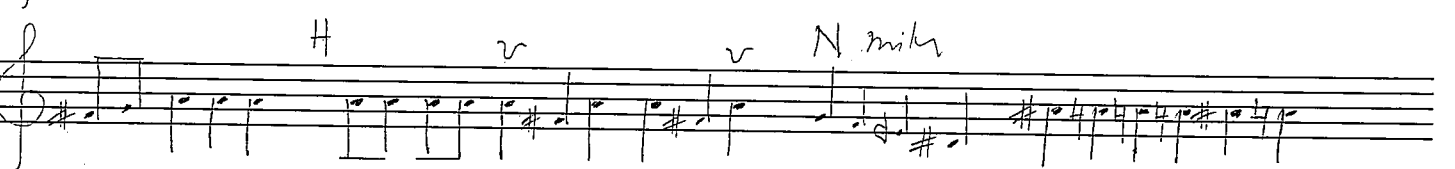

)

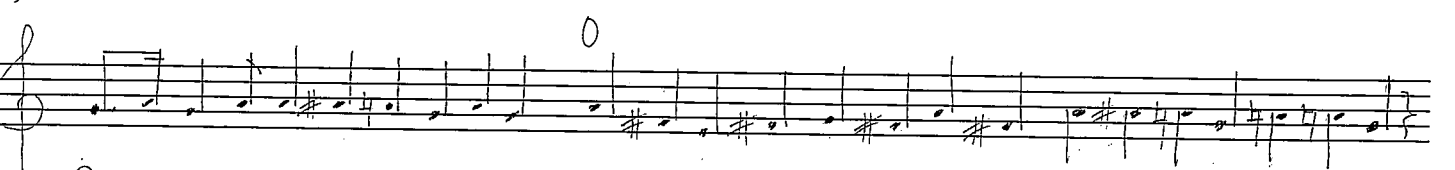
L M ~

H ~ N mikr

O

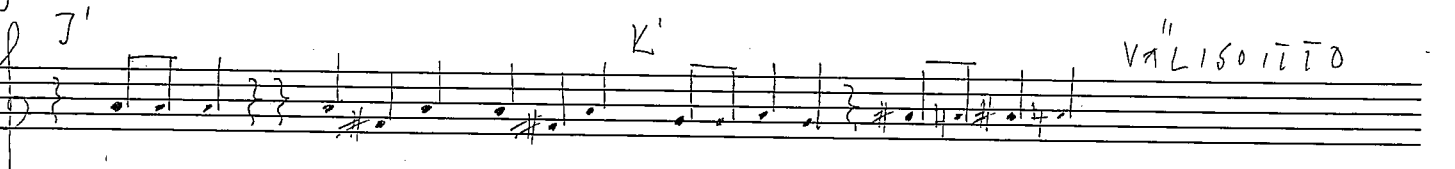
P G ~

H' I'

J' K' VALISOITTO

Handwritten musical score for the first system, consisting of five staves. The notation includes various rhythmic values and accidentals. Above the staves, there are handwritten labels: L' above the first staff, M' above the second staff, H above the third staff, Q above the fourth staff, and J above the fifth staff. The music features a complex rhythmic pattern with many beamed notes and rests.

12/ HEY ESTI ZIGANA DAĞDA

Handwritten musical score for the second system, consisting of eight staves. The notation includes various rhythmic values and accidentals. Above the staves, there are handwritten labels: A above the first staff, B above the second staff, B' above the third staff, C above the fourth staff, C' above the fifth staff, D above the sixth staff, D' above the seventh staff, C' above the eighth staff, E above the ninth staff, E above the tenth staff, F above the eleventh staff, and F' above the twelfth staff. The music features a complex rhythmic pattern with many beamed notes and rests.

13) SONG OF HAPPINESS

Handwritten musical score for 'SONG OF HAPPINESS'. The score is written on five staves in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff is marked 'A' at the beginning and 'B' at the end. The second staff is marked 'A' at the beginning. The third staff is marked 'B' at the beginning and 'A' at the end. The fourth staff is marked 'B' at the beginning and 'A' at the end. The fifth staff is a continuation of the melody. The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some rests and accidentals.

14) DRIE KONINGEN - DRIEKONINGEN GEEF MIJ EEN NIEUWE HOED

Handwritten musical score for 'DRIE KONINGEN - DRIEKONINGEN GEEF MIJ EEN NIEUWE HOED'. The score is written on five staves in treble clef with a key signature of two flats (Bb). The first staff is marked 'A' at the beginning and 'B' at the end. The second staff is marked 'B'' at the beginning and 'fine C' at the end. The third staff is marked 'C' at the beginning. The fourth staff is marked 'C: 1/2' at the beginning and 'C' at the end. The fifth staff is marked 'C: 1/2' at the beginning and 'C' at the end. The sixth staff is marked 'C: 1/2' at the beginning. The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some rests and accidentals. The final instruction is 'D.C. al fine'.

15) SINGING GAME

Handwritten musical notation for 'SINGING GAME' in treble clef. The piece consists of four staves. The first staff begins with a dynamic marking 'p' and a section label 'A'. It contains a sequence of eighth notes with various accidentals (flats and naturals) and includes a fermata over a measure. The second staff continues the melody with section labels 'A'' and 'A'' and includes a fermata. The third staff features section labels 'A''' and '3' above two triplet markings. The fourth staff contains a few notes and rests, including a flat sign.

16) MAIN NANNI MUNNI

Handwritten musical notation for 'MAIN NANNI MUNNI' in treble clef. The piece consists of three staves. The first staff starts with a dynamic marking 'p' and a section label 'A'. It contains a sequence of eighth notes with various accidentals and includes a section label 'B'. The second staff continues the melody with a section label 'B' and includes a section label 'A'' at the end. The third staff contains a few notes and rests.

17) GIRLS' GAME EI NUOTINNETTU K.S., CLAUDE CHARLON & NICOLE BEAUVORY

Four empty musical staves in treble clef, intended for the notation of 'GIRLS' GAME EI NUOTINNETTU'.

18) KENYITAPA' POIKA

Handwritten musical score for 'KENYITAPA' POIKA'. The score is written on four staves in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The first staff is labeled 'A' and contains a melodic line with a 'v' (accrescendo) marking. The second staff is labeled 'A'' and continues the melody. The third staff is labeled 'B'' and continues the melody. The fourth staff is labeled 'B' and contains a melodic line with a '7' (seventh) marking. The score concludes with a double bar line.

19) HARI AM HARI

Handwritten musical score for 'HARI AM HARI'. The score is written on four staves in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The first staff is labeled 'A' and contains a melodic line with a 'v' (accrescendo) marking. The second staff is labeled 'A'' and continues the melody. The third staff is labeled 'B'' and contains a melodic line with a '3' (triple) marking. The fourth staff is labeled 'B' and contains a melodic line with a '7' (seventh) marking. The score concludes with a double bar line.

20) DIYAN WO AILAN

Handwritten musical score for 'DIYAN WO AILAN'. The score is written on four staves in treble clef with a key signature of two sharps (D major). The first staff is labeled 'A' and contains a melodic line with a '3' (triple) marking. The second staff is labeled 'A'' and continues the melody. The third and fourth staves contain rhythmic patterns represented by 'x' marks on a staff, indicating chords or specific rhythmic values. The score concludes with a double bar line.

B 3 B¹

Musical notation for section B, measures 3 and B¹. The top staff shows a melodic line with eighth notes and slurs. The bottom staff shows guitar chord diagrams with 'x' marks for muted strings.

C

Musical notation for section C. The top staff shows a melodic line with eighth notes and slurs. The bottom staff shows guitar chord diagrams with 'x' marks for muted strings.

D 3 E

Musical notation for section D and E. The top staff shows a melodic line with eighth notes, slurs, and triplets. The bottom staff shows guitar chord diagrams with 'x' marks for muted strings.

F 3 3

Musical notation for section F. The top staff shows a melodic line with eighth notes, slurs, and triplets. The bottom staff shows guitar chord diagrams with 'x' marks for muted strings.

G H

Musical notation for section G and H. The top staff shows a melodic line with eighth notes and slurs. The bottom staff shows guitar chord diagrams with 'x' marks for muted strings.

I

Musical notation for section I. The top staff shows a melodic line with eighth notes and slurs. The bottom staff shows guitar chord diagrams with 'x' marks for muted strings.

Handwritten musical notation for a piece. The first staff is a treble clef with a melody starting on a G4, marked with a 'J' above and a 'K' above. The second staff shows guitar chords with 'x' marks on strings.

Handwritten musical notation for a piece. The first staff is a treble clef with a melody starting on a G4, marked with a question mark above. The second staff shows guitar chords with 'x' marks on strings.

21) AKAZEHE'

Handwritten musical notation for 'AKAZEHE'. It consists of two staves of treble clef notation with a melody and guitar chords. The second staff ends with the text 'jatk.'.

22) SALAMALEKUM

Handwritten musical notation for 'SALAMALEKUM'. It consists of five staves of treble clef notation with a melody and guitar chords. The notation includes section markers A, A', B, and C.

Handwritten musical notation for an instrumental piece. The first staff contains two measures of music, each marked with a 'C' above it. The second staff contains three measures of music, marked with 'A', 'A'', and 'C' above them. The third staff contains two measures of music, marked with 'b' and 'b' above them. The notation includes various rhythmic values and accidentals.

23) ABANG BALIK KAMPUNG

Handwritten musical notation for the piece 'ABANG BALIK KAMPUNG'. It consists of a single staff of music with various rhythmic values and accidentals.

24) JAWA LEJA

Handwritten musical notation for the piece 'JAWA LEJA'. It consists of three staves of music. The first staff is marked with 'A', 'B', and 'C' above it. The second staff is marked with 'A', 'A'', 'D', and 'D' above it. The third staff is marked with 'A'' and 'E' above it. The notation includes various rhythmic values and accidentals.

25) SIER PUNK

Handwritten musical notation for the piece 'SIER PUNK'. It consists of two staves of music. The first staff is marked with 'A' and 'B' above it. The second staff is marked with 'C' and 'C' above it. The notation includes various rhythmic values and accidentals.

26) LEKALY GURANS

A B

27) DEMONSTRATION OF SYCYT AND KARUYRAA " EI NUOTINNETTU KS. JANSSON, SAMI; MONTA AÄNTÄ SAMASTA

KURKUSTA

28) NURSERY RHYME

A

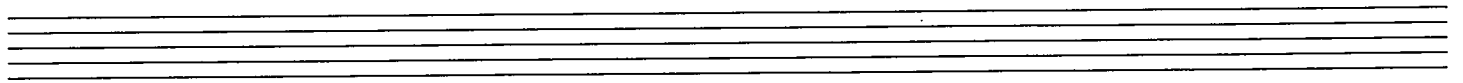
29) AT DUSK / Ha mpbkBaHe

HUOM, NOPEA

A B C 3 C' 3 D E 3 F

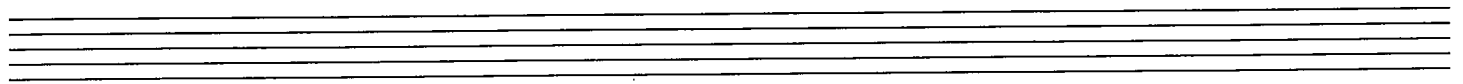

Handwritten musical notation consisting of four staves. The first staff has a '9' above it. The second staff has an 'H' above it. The third staff has a '1' above it. The fourth staff has a '7' above it. The music is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat.

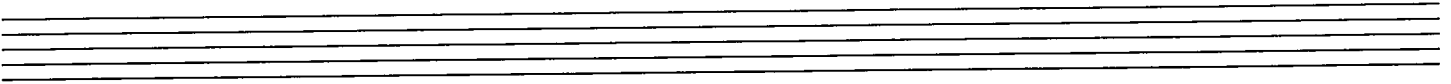
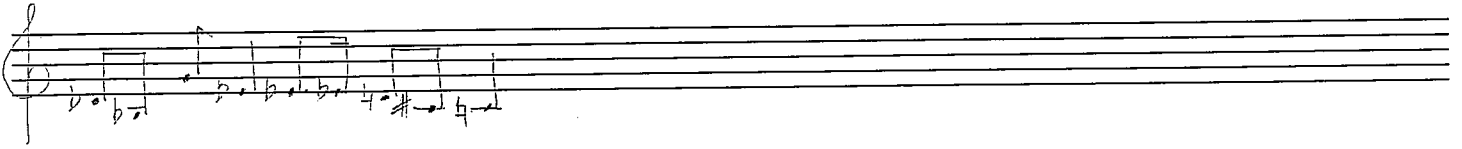
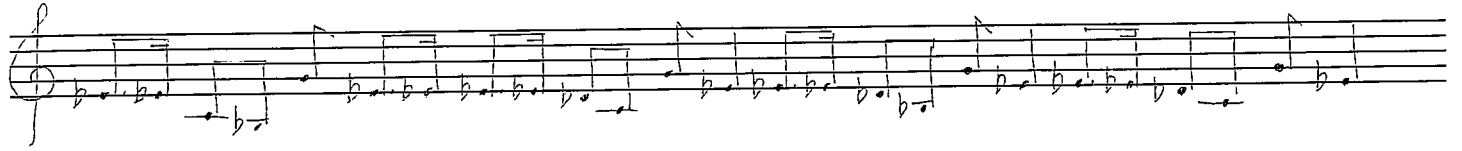
30) I LOVE PEKING'S TIEN AN MEN

Handwritten musical notation for the piece 'I LOVE PEKING'S TIEN AN MEN', consisting of three staves. The first staff is marked with 'A' and 'A'' above it. The second staff is marked with 'B' and 'B'' above it. The third staff is marked with 'A' and 'A'' above it. The music is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat.

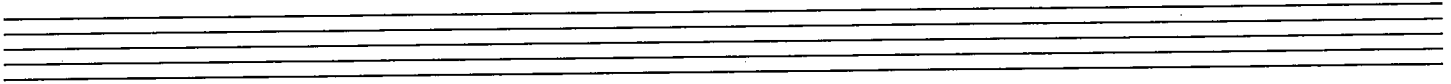

31) SAMUEL'S SONG

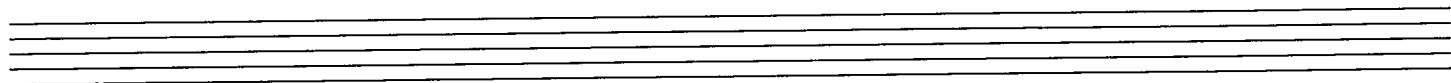
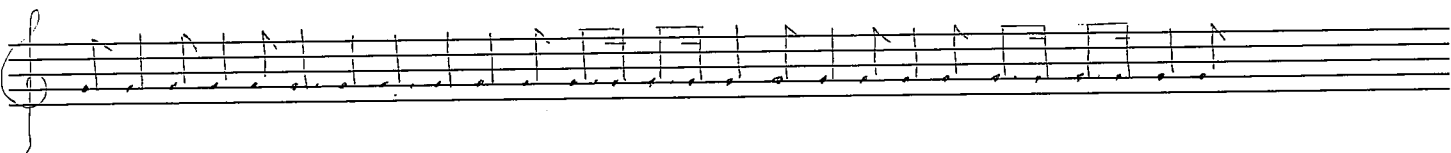
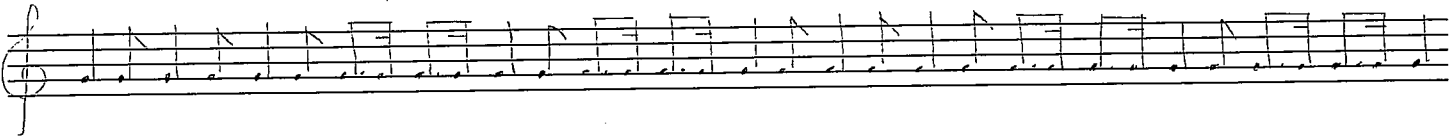
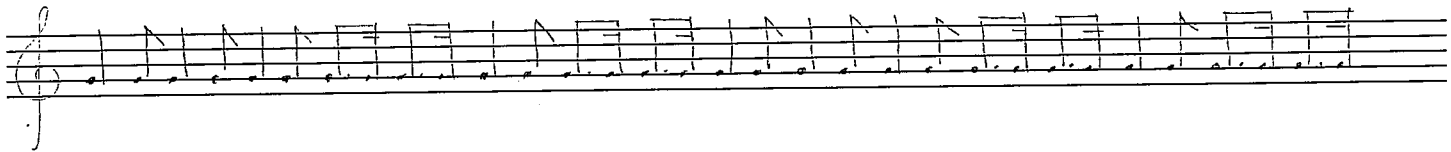
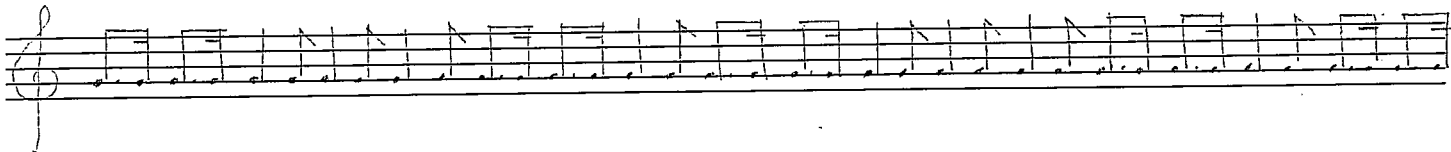
Handwritten musical notation for the piece 'SAMUEL'S SONG', consisting of three staves. Each staff is marked with 'A' above it. The music is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat.

32) LAZARUS SONG

33) APARIMA DES ENFANTS

34) MAN BINEGOUR

A ① A ①

B ② B ② A

① A ① B ② B ②

A ① A ① B ②

B ② A ① A ①

B ② B ② B ② A ①

A ① B ② B ② B ②

A ① A ① B ②

B ② A ① A ①

B ② B ② B ②

35) SONG OF A YOUNG GIRL ACCOMPANIED BY HANDCLAPS

Handwritten musical score for 'Song of a Young Girl' in G major, 2/4 time. The score consists of five staves of music. The first four staves contain the main melody. The fifth staff includes the lyrics 'jatk. NOUSEE' written below the notes. The music features a mix of eighth and sixteenth notes with various rests.

36) NA'KINKENKA"

Handwritten musical score for 'NA'KINKENKA' in G major, 2/4 time. The score consists of five staves of music. The first staff is marked with 'A' at the beginning and 'B' at the end. The second staff is marked with 'A' in the middle. The third staff is marked with 'B' at the beginning and ends with a double bar line. The fourth and fifth staves are marked with 'A' and 'B' respectively. The music features a mix of eighth and sixteenth notes with various rests.

37) HAJ SZEN'ALJA, SZEN'ALJA

A

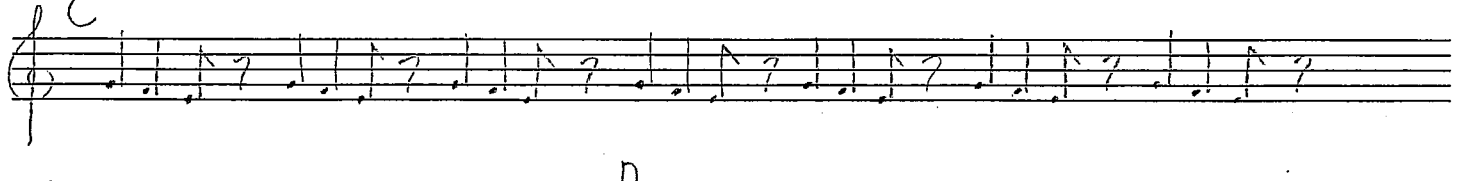
B

B'

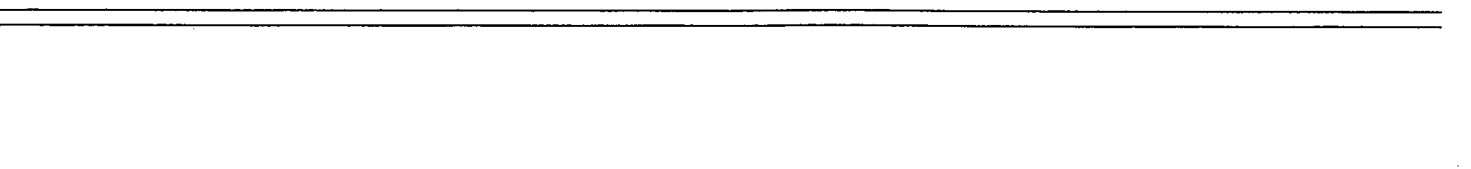
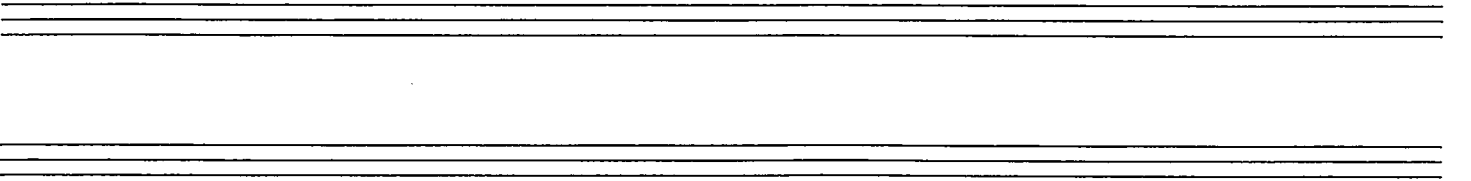
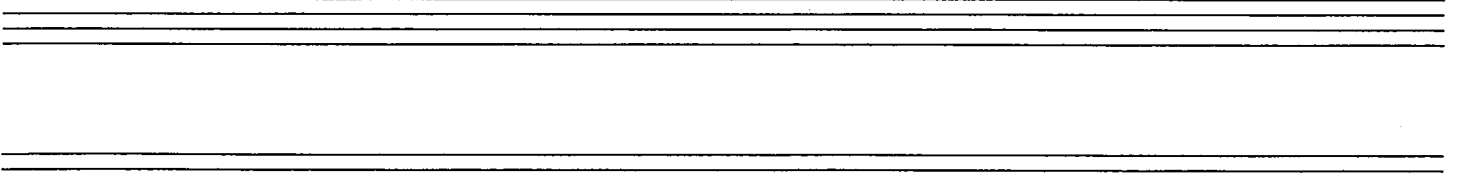
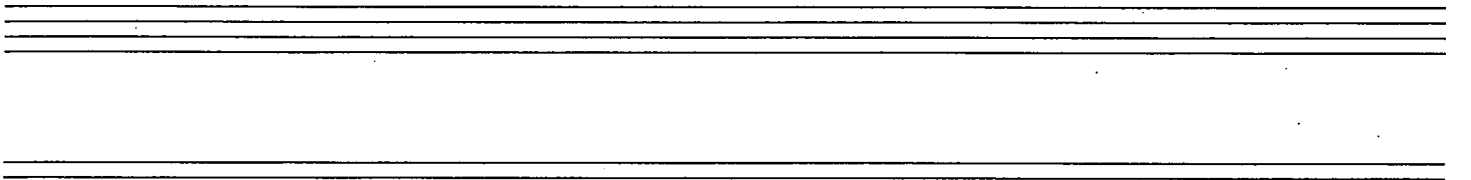
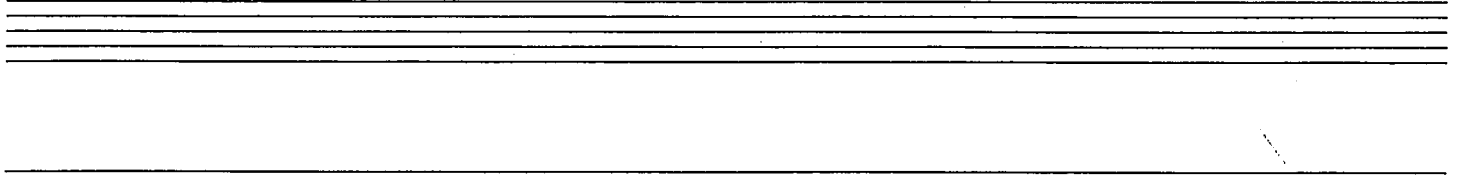
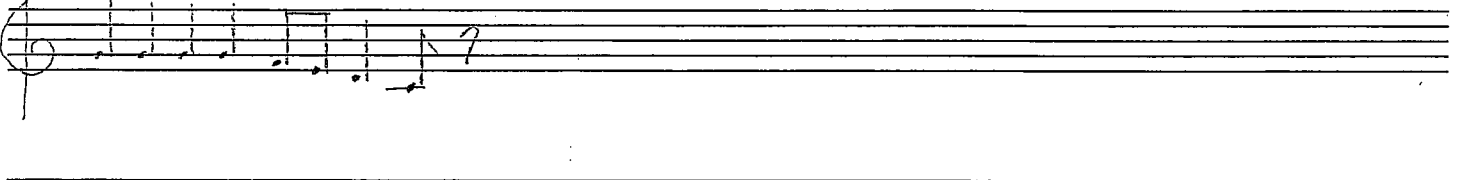
C

D

D'

Liite 4. – Kurkkulaulua selittävä tiivistelmä artikkelista: Claude Charron: Toward transcription and analysis of inuit throat-games: Micro-structure Ethnomusicology, 2/ 1978, ss.245-259.

Itä- ja keski-arktisessa Kanadassa harrastetaan kurkkulaululeikkiä. Tätä inuiittinaisten ja – lasten hauskanpitoa nimitetään Pohjois-Quebecissä termillä katajjaq. Sitä esitetään onnistuneen metsästyksen tai vieraiden vastaanoton yhteydessä tai pelkästään omaksi iloksi. Kyseessä voi olla myös ystävällismielinen kaksintaistelu tai kilpailu.

Katajjaq-esityksessä kaksi leikkijää seisoo hyvin lähekkäin toisiaan kasvot vastatusten. Johtava tai aloittava kisaaja valitsee syllabisen rytmin, missä korkeus ja hengitys vaihtelevat esittäjästä riippuen. Katajjaqin äänen laadut sisältävät äänen värejä, joita on tuotettu kurkkua ja nasaalitekniikoilla ja joiden äänenkorkeustyypit on luotu käyttämällä soinnillista ja soinnitonta korkeutta. Leikkiin voi kuulua lämmittelykierros, jossa partnerit testaavat esitykseen valittuja kuvioita. Kun on varmistuttu, että hengityskuviot voivat olla synkroniset, voi kisa käynnistyä. Esitys kestää harvoin pidempään kuin 25-30 sekuntia, koska kisailijoiden täytyy saada välillä happea. Loppua kohden esitys yleensä kiihtyy. Pysäyttäminen voi johtua tukehtumisen tunteesta tai esitysvirheestä. Virhe voi olla säkeen menetys tai virhe syllabisessa ääntämisessä. Esitys päättyy yleensä nauruun! Resonanssin lisäämiseksi on käytetty öljytynnyrin kantta tai päät on työnnetty erilaisiin keittoastioihin. Tekstissä käytetään vain muutamia sanoja – eläinten nimiä, toponyymejä, mitä tahansa ympärillä on havaittu.

Kurkkulaululeikeistä voi tutkia mikro- tai makrorakenteita. Makrorakenteissa tutkitaan tavanomaisempia laulun piirteitä, kuten korkeuskuvioita ja rytmiä, perinteisin musiikkianalyysin keinoin. Mikrorakenteiden tutkimisessa keskitytään äänen tuottamiseen ja artikulointiin. Kurkkulaululeikit tarjoavat uusia haasteita analyysin kannalta, koska perinteinen transkriptio ei riitä: mikrorakenteiden transkriptioissa tarvitaan uusia kategorioita – kuten soinnillinen ja soinniton korkeus. Katajjaq on vaikea perinteisin musiikkianalyysiparametrein analysoitavaksi, koska kiinteitä, pysyviä korkeuksia tai intervaleja ei esiinny säännöllisesti.

Mikrorakenteiden tutkimisessa hyödynnetään sonogrammia ja mingogrammia. Sonogrammista saadaan selville esim. soinnillisen äänen korkeus (n:400hz), jolloin äänijänteet värähtelevät ja soinnittoman korkeus (n.150hz), jolloin äänijänteet ovat irrallaan, erillään. Värähtelykorkeuksien erot luovat vaikutelman korkeasta ja matalasta intonaatiosta. Sonogrammista saadaan selville myös ilmavirtauksien sisään- ja uloshengitys, mikä toteutuu tietyllä intonaatitasolla.

Lisää tietoa aiheesta myös: Nicole Beaudry: Toward transcription and analysis of inuit throat-games: Macro-structure. In Ethnomusicology, 2 / 1978, ss. 261-273.

Liite 5. – Kurkkulaulua selittävä tiivistelmä artikkelista: Sami Jansson: Tuvalainen höömei – monta säveltä kerralla samasta kurkusta. Musiikin Suunta 1/2000 ss. 20-27.

Kurkkulaulu, ”höömei”, tulee mongolinkielen sanasta joka tarkoittaa kurkkua ja henkitorvea. Höömein tärkeimpien erillistekniikoiden nimiä Tuvassa ovat sigit, kargiraa, ezengileer ja borbangnadir. Höömei on Tuvassa yleisnimitys, mutta se on jäänyt myös yhden erillistekniikan nimeksi. Höömei on erityisesti Altain ja Tannu-Olan vuoristojen ympäristössä esiintyvä lauluperinne. Tuva on kuuluisa rikkaasta höömei-perinteestään, mutta myös esim. länsi-Mongoliassa, Vuoristo-Altain tasavallassa perinteet ovat pitkät.

Höömein pääperiaate on etsiä äänistä erilaisia yläsäveliä ja voimistaa ne erillisinä kuuluviksi korkeiksi ja mataliksi ääniksi. Nämä äänet noudattelevat harmonista yläsävelsarjaa ja tuvalaiset suosivat niistä tiettyjä taajuuksia.

Perushöömei tuotetaan hieman peitteisesti eli äänihuulia kevyesti kiristäen ja siten, että ääni muodostuu syvemmällä henkitorvessa kuin tavallinen ääni. Äänenkorkeus valitaan tavallisesti keskirekisteristä, joka soi mukavasti rinnassa ja otsassa. Hyvän höömei-äänen rikkaan metalliset sävyt johtuvat runsaasta yläsävelten kirjosta, mikä on tarpeellinen lähtökohta höömein erillisille laulutekniikoille.

Näistä yhtä kutsutaan yksinkertaisesti höömeiksi. On tyypillistä laulaa melodiat kokonaan yläsävelillä ja säilyttää rinnasta kuuluva borduna-ääni taustalla tasaisena urkupisteenä, jonka korkeutta ei yleensä muuteta saman laulun aikana. Perushöömei-äänessä soivia yläsäveliä muotoillaan melodiaksi käyttämällä suun ja suuontelon eri osia – pääasiassa kielen takaosaa, huulia ja leukaa. Tavallisesti suun asento on sellainen, jossa huulet ovat lievästi torvella ja leuka puoliavoimena eteenpäin työntyneenä. Suuontelon kokoa ja muotoa muuntelemalla saadaan eri yläsäveliä voimistettua. Suun eri liikkeillä saadaan kuuluville useita erillisiä ääniä esim. soivan matalan äänen, hieman kireistä äänihuulista kuuluvan lähes huomaamattoman narinan sekä selvän huilumaisen äänen.

Sigit on tekniikka, jolla suodatetaan vielä edellistä enemmän muita taajuuksia pois, jolloin saadaan tulokseksi lähes pelkkä huilumainen ääni. Tämä tapahtuu kielen avulla. Kieli nostetaan kupiksi tai johonkin muuhun sopivaan asentoon kitalakea vasten, jolloin se estää keski- tai matalia ääniä tulemasta juurikaan kuuluviin suun kautta. Tällöin on seurauksena melko kimeä vihellys. Lisäksi taustalla kuuluu vaimeana rinnasta nouseva borduna-ääni ja jälleen sama lievä kohina tai narina kuin höömeissä. Kielen tehtävänä on suodattaa pois tiettyjä matalia taajuuksia.

Kargiraa on möreä basso, joka saadaan aikaan käyttämällä äänihuulten apuna näiden yläpuolella sijaitsevia valeäänihuulia. Kun valeäänihuulet lähtevät värähtelemään, aiheuttavat ne kohinan, joka on helppo muuttaa syvällä rinnassa soivaksi bassoksi. Valeäänihuulilla muodostetun kargiraa-äänän pohjana pitäisi soida äänihuulilla tuotettu perushöömei-ääni, joka täytyy opetella erikseen. Kuten edellisissäkin tekniikoissa, myös kargiraassa suutekniikoiden tehtävänä on vain saada kurkusta tulevien äänten taajuudet sopimaan yhteen.

